

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

02.06.2025

м.Полтава

№ 533

Про Регіональний план заходів на 2025-2026 роки з реалізації у Полтавській області Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024-2028 роки

Відповідно до законів України „Про місцеві державні адміністрації”, „Про охорону дитинства”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2024 р. № 1201-р „Про схвалення Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024-2028 роки та затвердження операційного плану заходів на 2024-2026 роки з її реалізації”, з метою реалізації державної політики щодо забезпечення права дитини на зростання в сімейному оточенні у Полтавській області:

1. Затвердити Регіональний план заходів на 2025-2026 роки з реалізації у Полтавській області Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024-2028 роки (далі – Регіональний план), додається.

2. Рекомендувати органам місцевого самоврядування розробити відповідні плани заходів та затвердити їх в установленому порядку.

3. Керівникам структурних підрозділів облвійськадміністрації, начальникам райвійськадміністрацій та рекомендувати органам місцевого самоврядування забезпечити виконання Регіонального плану.

4. Відповідальним виконавцям Регіонального плану інформувати щороку до 01 лютого про стан його виконання службу у справах дітей облвійськадміністрації (Фоменко І.О.) для подальшого узагальнення та інформування облвійськадміністрації щороку до 05 березня.

5. Визначити відповідальним за координацію реалізації в Полтавській області Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024-2028 роки на регіональному рівні заступника начальника облвійськадміністрації Чубенка А.Г.

6. Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження голови облдержадміністрації від 26.12.2018 № 1120 „Про затвердження Регіонального стратегічного плану дій з реформування системи інституційного догляду і виховання дітей в Полтавській області на 2018-2026 роки”.

7. Контроль за виконанням розпорядження покласти на заступника начальника облвійськадміністрації відповідно до розподілу обов’язків.

Тимчасово виконувач обов’язків начальника
обласної військової адміністрації

Володимир КОГУТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
Полтавської обласної
військової адміністрації
02.06.2025 № 533

РЕГІОНАЛЬНИЙ ПЛАН ЗАХОДІВ
на 2025-2026 роки з реалізації у Полтавській області
Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні
на зростання в сімейному оточенні на 2024-2028 роки

Вступ

Забезпечення права дитини на виховання в безпечному сімейному середовищі є одним з пріоритетних напрямків державної політики в Україні. Реформа інституційного догляду – це не лише про зміну системи, а передусім про зміну ставлення до дітей. Успіх цієї реформи залежить від спроможності суспільства поставити дитину в центр уваги, забезпечивши їй право на родину, турботу, безпеку та гідне майбутнє.

Обираючи шлях європейської інтеграції, Україна взяла на себе зобов'язання дотримуватися європейських гуманістичних цінностей, серед яких основною є повага до прав людини та інтеграція різних соціальних груп у суспільне життя. Тому реформа деінституціалізації є важливою на шляху до інтеграції з ЄС. Стан її реалізації служить важливим показником як для органів влади щодо виконання своїх зобов'язань, так і для всього суспільства, передусім готовності приймати та підтримувати людей, які відрізняються від нас і наших уявлень, та інтегрувати їх у наше життя.

У державі вже не перший рік проводиться робота щодо реформування системи інституційного догляду за дітьми з метою створення більш ефективних і гуманних умов для їхнього розвитку. Реформа деінституціалізації інтернатних закладів, які були невід'ємною частиною соціальної, освітньої та медичної інфраструктури кожного регіону України, перейшла до активної фази впровадження ще у 2017 році¹. З метою зміни існуючої системи інституційного догляду та виховання дітей, яка не відповідала реальним потребам дітей та не сприяла створенню умов для повноцінного виховання та розвитку дитини в сім'ї, Урядом було схвалено Національну стратегію реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки. Проте, не зважаючи на певні зрушення, реформа не дала очікуваних результатів у зв'язку з низкою проблем, таких як, фінансові обмеження та дефіцит кадрового забезпечення, недостатня міжвідомча координація, брак фахової підтримки сімей з дітьми, в тому числі тих, які виховують дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування.

¹Національна стратегія реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки, затверджена розпорядженням КМУ від 09.08.2017 № 526-р

Кожна область розробляла свої регіональні стратегічні плани дій з реформування системи інституційного догляду та виховання дітей. Хоча попередня реформа не досягла бажаних результатів, вона заклала ключовий підхід: сім'я є найкращим середовищем для виховання та розвитку дитини. Тому важливо створити на місцевому рівні систему надання соціальних, освітніх та медичних послуг, яка забезпечить право дитини на проживання, догляд та виховання в сім'ї або в умовах, максимально наближених до сімейних. Трансформація або закриття інтернатних закладів має відбуватися після оцінки потреб кожної дитини, персоналу та можливостей використання матеріально-ресурсної бази для створення інших закладів, діяльність і послуги яких потрібні територіальним громадам і регіону.

Сучасні виклики змусили всі органи влади країни шукати нові підходи та способи підвищення ефективності, щоб не тільки виконувати свої повноваження, але й реалізовувати національні реформи та завдання. Це включає і виконання міжнародних зобов'язань України, зокрема тих, що визначені в національному Плані реформ на 2024-2027 роки (Ukraine Facility). Влада прагне знаходити інноваційні рішення, щоб забезпечити успішне впровадження цих ініціатив та досягнення стратегічних цілей.

Для нашої країни надзвичайно важливо зупинити втрату людського капіталу та створити умови, які дозволять країні повернутися на шлях стабільного розвитку. Саме тому в національному Плані реформ (Ukraine Facility) цьому напрямку приділено особливу увагу. На період 2024-2027 років заплановано низку реформ, спрямованих на створення сприятливого середовища для розвитку дітей та молоді, а також на підтримку всіх громадян. Серед ключових реформ – покращення соціальної інфраструктури, деінституалізація, вдосконалення системи соціального забезпечення, професійної та дошкільної освіти, реабілітації людей з інвалідністю.

Ці реформи проводяться шляхом змін законодавства, розробки галузевих стратегій та залучення інвестицій через фінансовий інструмент Ukraine Facility. Для забезпечення комплексного та системного підходу до вирішення проблем дітей, які перебувають у закладах інституційного догляду або мають високий ризик потрапити до них, у листопаді 2024 року Урядом було схвалено Стратегію забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024-2028 роки (далі – Стратегія). У Стратегії зроблено акцент на системному підході та пріоритеті прав дитини на життя і виховання в сім'ї, базуючись на міжвідомчій співпраці та участі громадянського суспільства у підтримці сімей з дітьми шляхом надання їм соціальних послуг або допомоги у кризових ситуаціях, впровадженні успішних підходів з світової практики захисту прав дітей, підготовці кадрів і навчанні фахівців з орієнтацією на дитиноцентрований підхід, посиленні контролю/моніторингу за дотриманням прав дітей.

З метою реалізації цих завдань регіональні програми повинні бути спрямовані на поліпшення становища дітей, підтримки сімей з дітьми, організацію надання реабілітаційних, медичних, комплексних спеціалізованих соціальних послуг дітям з забезпеченням їх транспортної доступності, надання органам місцевого самоврядування необхідної методичної підтримки щодо

розвитку сімейних форм виховання, вжиття інших заходів до забезпечення прав та найкращих інтересів дітей.

Ситуаційний аналіз надає комплексну оцінку стану соціально-демографічної ситуації в Полтавській області, доступності освітніх, реабілітаційних і соціальних послуг, розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, а також ефективності функціонування системи соціального захисту та захисту прав дитини на виховання в родині. Для підготовки ситуаційного аналізу ключових показників у сфері захисту прав дітей та підтримки сімей з дітьми на основі даних за 2017-2024 роки Полтавської області було залучено експертів ГО „Київський інститут стратегічного аналізу і реформ „KICAP”.

Розробка Регіонального плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації у Полтавській області Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024-2028 роки (далі – Регіональний план) здійснювалася у тісній співпраці структурних підрозділів Полтавської обласної державної (військової) адміністрації (далі – ОДА) та Координаційного центру з розвитку сімейного виховання та догляду дітей. До формування Регіонального плану залучались представники недержавних організацій громадянського суспільства, було проведено фасилітаційні обговорення стосовно підготовки та реалізації Регіонального плану з урахуванням потенціалу області та можливостей соціальних партнерів. Пропозиції, які було отримано від МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка”, ГО „Національний офіс дітей та молоді „ДійМО” та інших громадських організацій було враховано під час підготовки Регіонального плану.

Загальна інформація про область

Полтавська область розташована в центральній і північно-східній частинах України. На півночі область межує з Чернігівською та Сумською областями, на півдні – з Дніпропетровською та Кіровоградською областями, на сході – з Харківською областю, на заході – з Київською та Черкаською областями.

Кількість населення Полтавської області станом на 01.01.2025 становить 1341,75 тис. осіб, з них дітей – 225,5 тис. осіб. Розподіл між міським і сільським населенням в Полтавській області майже ідентичний до загальноукраїнських показників: питома вага у загальній чисельності населення: міського – становить 62,71% (по Україні – 69,7%), сільського населення – 37,29% (по Україні – 30,3%).

Полтавщина була одним з тих регіонів, куди переїжджало населення з тимчасово окупованих територій Луганської та Донецької областей з 2014 року. На кінець 2021 року чисельність внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) складала 22,6 тис. осіб.

За період повномасштабного російського вторгнення в Україну, в області відбуваються потужні міграційні процеси: з одного боку, частина місцевого населення, у т.ч. сім'ї з дітьми, через постійні ракетні обстріли виїхали за межі області, з іншого – до області переїхали мешканці північних і східних областей, де безпекова ситуація ще складніша. Тимчасова окупація та активні бойові дії суттєво вплинули на фізичний та психологічний стан дітей. Станом на 31.12.2024

на Полтавщині 4152 дитини отримали статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів².

На початок 2023 року в області на обліку налічувалося 192,864 тис. осіб ВПО. Для тимчасового розміщення ВПО в області облаштовано 64 місця компактного проживання (далі – МКП), які створено на базі об’єктів соціальної, медичної та освітньої інфраструктури (навчальних закладів, гуртожитків, медичних установ тощо)³.

Частка ВПО, які переїхали в область з початком війни (192,864 тис. осіб) складає понад 14% до загальної чисельності населення області – 1352,3 тис. осіб, що була статистично обрахована на початок 2022 року. Найбільше ВПО проживає у м. Полтава, м. Кременчук, м. Горішні Плавні, м. Лубни, м. Миргород.

Адміністративно-територіальний устрій регіону

З 2015 року по 2020 рік в Україні відбувалась реформа адміністративно-територіального устрою (реформа децентралізації), ключовою ідеєю якої була передача повноважень та відповідного фінансового забезпечення на той рівень, де публічні послуги (в т.ч. освітні, медичні, соціальні та адміністративні) будуть надаватися населенню найбільш якісно, доступно та ефективно.

В ході проведення реформи на Полтавщині було створено 60 територіальних громад (16 міських, 20 селищних та 24 сільських громад) і сформовано 4 райони:

Кременчуцький район: 12 громад із загальною кількістю населення 378,7 тис. осіб;

Лубенський район: 7 громад із загальною кількістю населення 182,3 тис. осіб;

Миргородський район: 17 громад з загальною кількістю населення 195,9 тис. осіб;

Полтавський район: 24 громади із загальною кількістю населення 584,7 тис. осіб.

У результаті такого адміністративного розподілу понад 20% населення області проживає у 38 громадах із кількістю населення до 15 тис. осіб, а понад 50% населення проживає у 5 громадах з кількістю населення від 40 тис. осіб (детальніше – у таблиці 1).

Таблиця 1. Розподіл населення по територіальним громадам Полтавської області

Група громад по кількості населення	Кількість громад	Загальна кількість населення	
		тис осіб	% до загальної кількості населення області
до 5 тис. осіб	13	52,14	3,9
від 5 тис. до 15 тис. осіб	25	223,18	16,6
від 15 тис. до 40 тис	17	370,69	27,6
від 40 до 60 тис. осіб	2	97,33	7,3
від 60 до 100 тис. осіб	1	67,48	5,0
від 100 до 200 тис. осіб	0	0,00	0,0
більше 200 тис. осіб	2	530,95	39,6
Усього по області	60	1341,75	100,0

² Порядок надання статусу зазначено у постанові КМУ від 5 квітня 2017 р. № 268 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/268-2017-%D0%BF#Text>

³ Перелік та місцезнаходження МКП в Полтавській області станом на 20.03.2024: <https://media.poda.gov.ua/docs/dlpjrsfp/157dg.pdf>

З населенням менше 5 тис. осіб є наступні територіальні громади (далі – ТГ):

у Кременчуцькому районі: Новогалешинська селищна ТГ (4,13 тис. осіб), Оболонська сільська ТГ (2,62 тис. осіб), Омельницька сільська ТГ (4,76 тис. осіб), Пришибська сільська ТГ (2,8 тис. осіб);

у Миргородському районі: Гоголівська селищна ТГ (4,83 тис. осіб), Краснолуцька сільська ТГ (4,24 тис. осіб), Петрівсько-Роменська сільська ТГ (4,28 тис. осіб), Сергіївська сільська ТГ (2,73 тис. осіб);

у Полтавському районі: Великорублівська сільська ТГ (4,3 тис. осіб), Драбинівська сільська ТГ (3,74 тис. осіб), Коломацька сільська ТГ (4,96 тис. осіб); Мартинівська сільська ТГ (3,88 тис. осіб), Нехворощанська сільська ТГ (4,86 тис. осіб).

З населенням більше 40 тис. осіб є наступні ТГ:

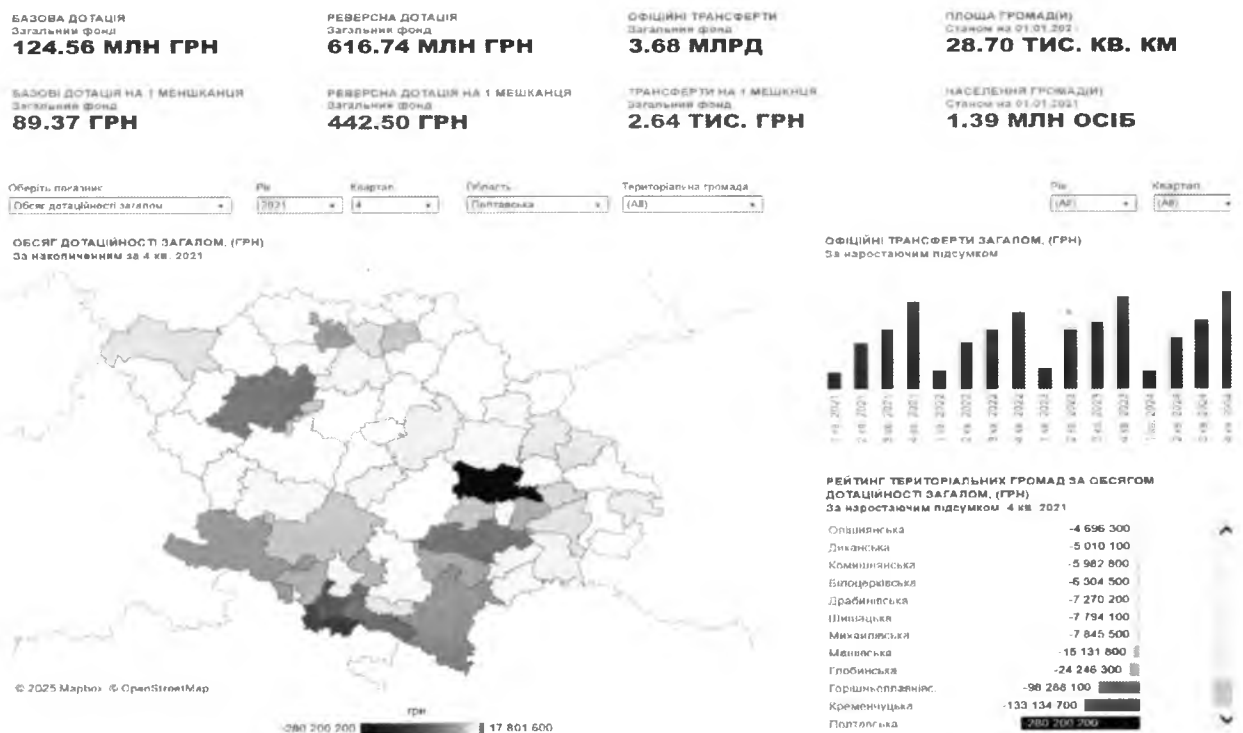
у Кременчуцькому районі: Горішньоплавнівська міська ТГ (51,3 тис. осіб), Кременчуцька міська ТГ (218,1 тис. осіб);

у Лубенському районі: Лубенська міська ТГ (67,5 тис. осіб);

у Миргородському районі: Миргородська міська ТГ (46,0 тис. осіб);

у Полтавському районі: Полтавська міська ТГ (312,8 тис. осіб).

При такому адміністративному устрої регіону, Полтавщина є однією з трьох областей України (після Дніпропетровської та Київської областей)⁴, в якій обсяг реверсної дотації з місцевих бюджетів до державного перевищує обсяг базової дотації місцевим бюджетам з державного бюджету (малюнок 1).

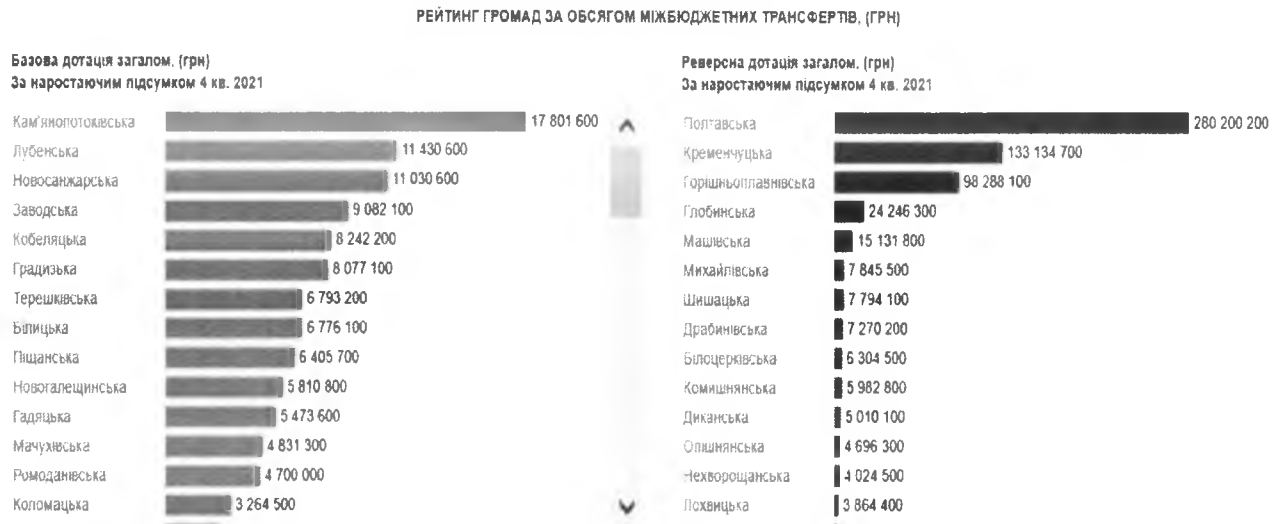

Малюнок 1. Розподіл базової та реверсної дотацій по громадам Полтавської області у 2021 році, загальний обсяг⁵

⁴ Детальніше - <https://www.chesno.org/post/5092/>

⁵ Дашборд „Бюджети територіальних громад” <https://decentralization.ua/finance/dashboardi>

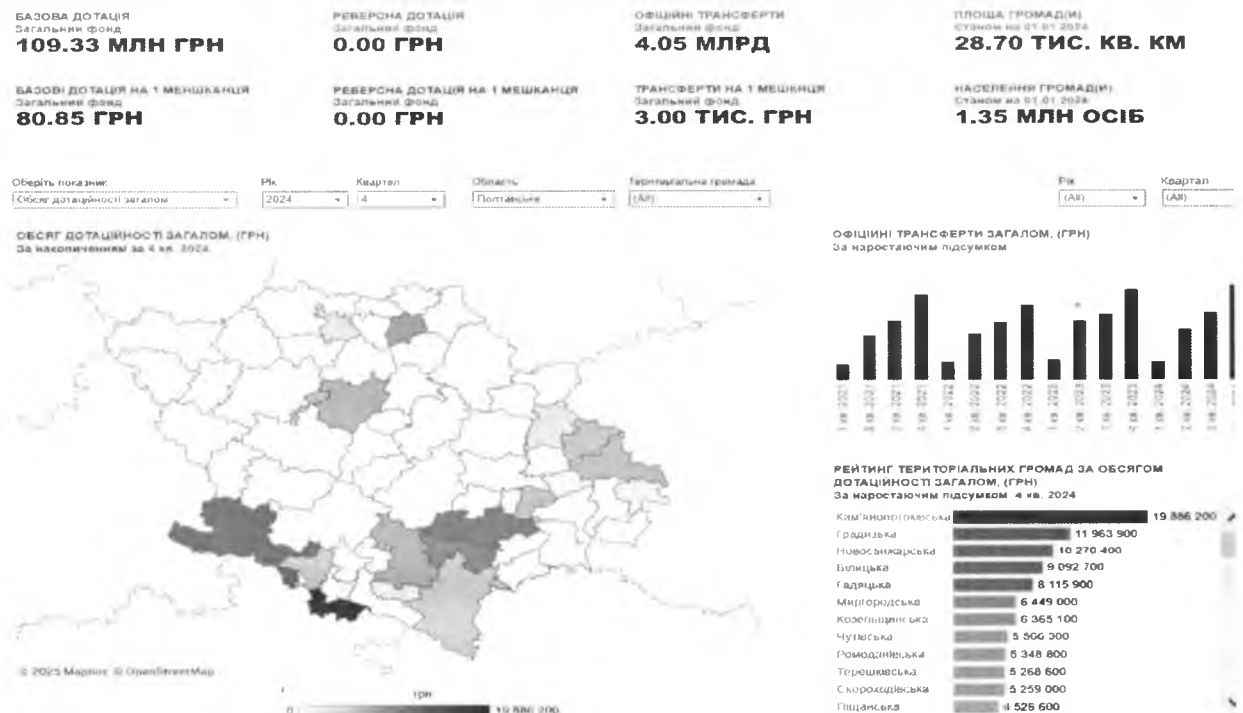
До повномасштабного вторгнення, у 2021 році, базову дотацію отримувало 25 ТГ, вилучення відбувалося з бюджетів 23 ТГ. Найбільш дотаційні та найбільш спроможні громади представлено на малюнку 2.

Малюнок 2. Рейтинг громад Полтавської області за обсягом міжбюджетних трансфертів, 2021 рік.

Після повномасштабного вторгнення, реверсну дотацію було застосовано до 19 місцевих бюджетів – у 2022 році, до 16 місцевих бюджетів – у 2023 році. Найбільші обсяги вилучень було здійснено з місцевих бюджетів Полтавської, Кременчуцької та Горішньоплавнівської громад.

У 2024 році реверсна дотація з місцевих бюджетів не вилучалась, а базову дотацію продовжили отримувати 20 ТГ (малюнок 3).

Малюнок 3. Розподіл базової дотації по громадам Полтавської області у 2024 році, загальний обсяг (у 2024 році реверсна дотація до місцевих бюджетів не застосовувалась)

Трансформація закладів інституційного догляду та виховання

На Полтавщині, незважаючи на складні зовнішні обставини, які вплинули на реалізацію попередньої реформи (обмеження під час пандемії COVID-19 у 2020 році, військові дії та гуманітарна криза у 2022-2023 роках), вдалося досягти певного прогресу. Трансформацію інтернатних закладів, заплановану в рамках реалізації Регіонального стратегічного плану дій з реформування системи інституційного догляду і виховання дітей в Полтавській області на 2018-2026 роки, було частково реалізовано. У рамках виконання Регіонального стратегічного плану дій з реформування системи інституційного догляду і виховання дітей в Полтавській області на 2018-2026 роки та з метою налагодження ефективної співпраці в процесі реформування системи інституційного догляду за дітьми, сприяння у захисті прав дітей в Полтавській області до проведення моніторингу дотримання прав та інтересів дітей, які перебувають в закладах інституційного догляду та виховання дітей було залучено експертів Міжнародного благодійного фонду Lumos (Великобританія) та Благодійну організацію „Надія і житло для дітей”.

Протягом 2017-2024 років проведено трансформацію 7 закладів загальної середньої освіти обласного підпорядкування, які підлягали реформуванню.

Провести трансформацію таких закладів, як Кременчуцький обласний спеціалізований будинок дитини (система охорони здоров'я), Зіньківський та Новосанжарський дитячі будинки-інтернати (система соціального захисту) стане можливим після розробки пакету послуг, що забезпечить право дитини на виховання у сімейному оточенні, а також розвитку сімейних форм виховання для дітей, які залишилися без батьківської опіки чи піклування.

На кінець 2024 року система інституційного догляду дітей у Полтавській області була представлена 27 закладами/установами (три заклади було реорганізовано шляхом приєднання – Михайлівська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат Диканського району Полтавської обласної ради⁶, Градизька спеціальна школа Полтавської обласної ради⁷, Комунальний заклад „Центр соціально-психологічної реабілітації дітей” Полтавської обласної ради⁸) (у 2017 році – було 29 закладів), з яких 22 (у 2017 році було 24 заклади, 2 заклади системи освіти – реорганізовано шляхом приєднання, 1 – Гадяцький дитячий будинок Полтавської обласної ради було виведено з системи освіти⁹) відносяться до системи освіти, 1 – до системи охорони здоров'я, 2 – до системи соціального захисту, 2 – заклади соціального захисту дітей.

У 2019-2021 роках з мережі закладів загальної середньої освіти обласної комунальної власності, що мали інтернатні відділення (пансіони), було реорганізовано два заклади:

Михайлівська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат Диканського району Полтавської обласної ради (реорганізовано шляхом приєднання до

⁶ Джерело: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/22532528/

⁷ Джерело: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/22533796/

⁸ Джерело: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/38439618/

⁹ Джерело: <https://opendatabot.ua/c/22547644>

Полтавського навчально-реабілітаційного центру Полтавської обласної ради у 2019 році);

Градизька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат Глобинського району Полтавської обласної ради (реорганізовано шляхом приєднання до Кременчуцької спеціальної школи Полтавської обласної ради у 2021 році).

Також було проведено трансформацію п'яти закладів:

Великосорочинську загальноосвітню санаторну школу-інтернат I-III ступенів Миргородського району Полтавської обласної ради, в якій здобували освіту діти з малими та затухаючими формами туберкульозу, було трансформовано у 2020 році у Великосорочинський ліцей Полтавської обласної ради, який тепер має інформаційно-технологічний профіль навчання, STEM-лабораторію та пансіон (наразі пансіон не функціонує);

Андріївську загальноосвітню санаторну школу-інтернат I-II ступенів Новосанжарського району Полтавської обласної ради, яка функціонувала для дітей з неспецифічними захворюваннями органів дихання, було трансформовано у 2020 році у Андріївський ліцей Полтавської обласної ради з пансіоном;

Кобеляцький навчально-реабілітаційний центр Полтавської обласної ради було трансформовано у 2021 році у Кобеляцький ліцей Полтавської обласної ради із збереженням у його складі пансіону;

Розбишівську спеціальну загальноосвітню школу-інтернат Полтавської обласної ради, в якій навчались діти з інтелектуальними порушеннями, було трансформовано у 2019 році у Розбишівський навчально-реабілітаційний центр з поглибленим професійно-трудовим навчанням Полтавської обласної ради;

Гадяцький дитячий будинок Полтавської обласної ради було трансформовано у Комунальний заклад „Центр соціально - психологічної реабілітації дітей” Полтавської обласної ради Полтавської обласної ради і передано у сферу управління служби у справах дітей Полтавської ОДА¹⁰.

У 2024 році мережа закладів освіти, які належать до обласної комунальної форми власності (сфера управління Департаменту освіти і науки Полтавської ОДА), включала 22 заклади загальної середньої освіти обласного підпорядкування, які мають пансіон. З них 10 спеціальних закладів загальної середньої освіти, у тому числі: 7 спеціальних шкіл та 3 навчально-реабілітаційних центри, в яких освітній процес поєднується з корекційно-розвитковими послугами, спрямованими на підтримку дітей з особливими освітніми потребами.

Станом на кінець 2024 року на цілодобовому перебуванні (проживанні) в закладах такого типу знаходилось більше половини (51%) дітей – 597 з 1154 дітей, які навчаються в таких закладах), з яких 13% (78 дітей) – діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, майже 40% (235 дітей) – діти з інвалідністю.

Кількість дітей, які були зараховані до спеціальних шкіл та навчально-реабілітаційних закладів на цілодобове перебування за 2017-2024 роки скоротилася більше, ніж удвічі (з 1196 дітей у 2017 році до 597 дітей у 2024 році),

¹⁰ Джерело: <https://oblrada-pl.gov.ua/doc/doc/1171>

при тому, що загальна кількість дітей, які навчались у цих закладах, майже не змінилась – з 1296 дітей у 2017 році до 1154 дитини у 2024 році.

Окрім того, в області функціонують 6 закладів спеціалізованої освіти, які мають у своїй структурі пансіон для цілодобового перебування (проживання) дітей:

Полтавський спортивний ліцей Полтавської обласної ради;

Кременчуцький спортивний ліцей імені І.М. Піддубного Полтавської обласної ради;

Кременчуцький ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Героя України Віталія Коваля Полтавської обласної ради;

Полтавський мистецький ліцей ім. Софії Русової Полтавської обласної ради;

Полтавський ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Віталія Грицаєнка Полтавської обласної ради;

Полтавський обласний науковий ліцей-інтернат II-III ступенів при Кременчуцькому педагогічному коледжі імені А.С. Макаренка (скорочена назва ліцей „Політ”) продовжує свою діяльність як Науковий ліцей „Політ” КЗ вищої освіти „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія” Полтавської обласної ради (має у складі пансіон).

Два заклади – Шишацький ліцей Полтавської обласної ради¹¹ і Полтавський ліцей Полтавської обласної ради було реорганізовано у заклади загальної середньої освіти – ліцеї зі збереженням у їх складі пансіонів.

Також в Полтавській області діє Гадяцький профільний ліцей імені Т.Г. Шевченка Полтавської обласної ради.

У спеціалізованих закладах освіти на цілодобовому перебуванні на кінець 2024 року знаходилось майже 30% дітей (401 дитина з 1340 здобувачів освіти). З них 3% (14 дітей) мали статус дитини-сироти і дитини, позбавленої батьківського піклування; менше 1% (3 дитини) мають інвалідність.

Наразі у мережі закладів загальної середньої освіти обласного підпорядкування функціонують 6 ліцеїв, які мають у своїй структурі пансіони. В них навчаються 1325 здобувачів освіти, з яких до 10% дітей (128 дитини) цілодобово перебувають у цих закладах. З усіх здобувачів освіти 2 дитини мають статус дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування.

У сфері управління Департаменту охорони здоров'я Полтавської ОДА перебуває Кременчуцький обласний спеціалізований будинок дитини Полтавської обласної ради. В цьому закладі надається медико-соціальний захист дітей-сиріт, дітей, які залишились без піклування батьків, з вадами фізичного та розумового розвитку, віком від народження до 6 років. Заклад планувалося трансформувати ще у 2017 році. Його матеріально-технічна база мала стати основою для нової установи, що включає паліативне відділення, відділення для матерів і дітей, а також відділення денного перебування і ранньої медико-соціальної реабілітації дітей тощо.

Проте через поступове впровадження реформи медичних гарантій і відсутність відповідної інфраструктури та соціальних послуг, які б забезпечили всі сім'ї з дітьми необхідною підтримкою, цей заклад продовжував функціонувати як єдиний в Полтавській області заклад інституційного догляду,

¹¹ Джерело: <https://oblrada-pl.gov.ua/doc/doc/72>

до якого можна було влаштовувати покинутих/залишених батьками чи знайдених дітей, дітей з сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, або дітей, стосовно яких органами опіки та піклування було прийнято рішення про негайне відібрання дитини у батьків/осіб, які їх замінюють, у зв'язку з безпосередньою загрозою життю або здоров'ю дитини. Візит моніторингової групи Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини спільно з представниками громадських організацій (МБО „Партнерство кожній дитині”) у грудні 2024 році прискорив процес трансформації закладу, яку планується завершити до кінця 2025 році.

У Кременчуцькому обласному спеціалізованому будинку дитини на кінець 2024 року на цілодобовому догляді перебувало 42 дитини, з яких 28 дітей (68%) мали статус дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування, 5 дітей мали інвалідність підгрупи А.

На Полтавщині діють також 2 будинки-інтернати, які перебувають у сфері управління Департаменту соціального захисту населення Полтавської ОДА (система соціального захисту) – Новосанжарський дитячий будинок-інтернат та Зіньківський дитячий будинок-інтернат ім. О.В. Синяговського. Ці заклади є соціально-медичними установами для постійного проживання дітей віком від 4 до 18 років зі складними порушеннями фізичного та психічного здоров'я. Будинки-інтернати також мають у своєму складі молодіжні відділення для осіб віком від 18 до 35 років. Як правило, діти, влаштовані в такі установи, продовжують там перебувати і після досягнення повноліття, до досягнення віку 35 років.

На кінець 2024 року до цих установ було влаштовано 65 дітей, усі вони знаходились на цілодобовому перебуванні в закладах і мали інвалідність (з них 44 дитини (67%) – інвалідність підгрупи А). Менше половини вихованців (27 дітей) мали статус дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування.

Для тимчасового перебування та забезпечення соціально-правового захисту дітей, які залишилися без піклування батьків, а також дітей з сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, на території Полтавської області функціонують два центри соціально-психологічної реабілітації дітей (далі – ЦСПРД), які є комунальними закладами: Комунальний заклад „Центр соціально-психологічної реабілітації дітей Кременчуцької міської ради” та Комунальний заклад „Центр соціально - психологічної реабілітації дітей” Полтавської обласної ради (створено у 2021 році шляхом реорганізації Комунального закладу „Центр соціально-психологічної реабілітації дітей” Полтавської обласної ради, що знаходився у м. Полтава та приєднання його до Гадяцького дитячого будинку Полтавської обласної ради)¹².

У зазначених ЦСПРД можуть перебувати діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти, які перебувають в складних життєвих обставинах у віці від 3 до 18 років. Обидва ЦСПРД є стаціонарними закладами тривалого (до 9 місяців) перебування дітей. Вихованці закладу, які досягли шкільного віку, навчаються в загальноосвітніх школах за місцем розташування ЦСПРД.

¹² Джерело: <https://oblrada-pl.gov.ua/doc/doc/1171>

На кінець 2024 року в цих закладах перебувало 67 дітей, протягом 2024 року у ЦСПРД 129 дітям надано комплексну соціальну, психологічну, педагогічну, медичну, правову та інші види допомоги.

Територіально заклади розташовано в області нерівномірно. У м. Полтаві (обласний центр) знаходяться 5 закладів загальної середньої освіти обласного підпорядкування (у 2017 році було також 5 закладів). В інших ТГ розташовано 17 закладів (у 2017 році – було 13 закладів, з яких 11 – у сільській місцевості).

У зв'язку з повномасштабним російським вторгненням в Україну у 2022 році було тимчасово переміщено (евакуйовано) за кордон 88 дітей, які виховувалися у закладах різних типів, форм власності та підпорядкування Полтавської області, з яких на 31.12.2024 за кордоном продовжував перебувати 41 вихованець цих закладів. Протягом 2022-2024 років було реінтегровано в рідну родину або влаштовано в сімейні форми виховання 29 таких дітей.

В результаті трансформації закладів різного підпорядкування кількість дітей, які перебувають на цілодобовому утриманні, зменшилася на чверть – на 25,9% (704 дитини) – з 2709 дітей у 2017 році до 2005 дітей у 2024 році. В загальній структурі вихованців інституційних закладів цей показник теж зменшився – з 65,9% у 2017 році до 51,6% у 2024 році.

Очікується, що цей показник продовжуватиме зменшуватися у майбутньому завдяки активному впровадженню нових підходів підтримки сімей з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, та популяризації сімейних форм виховання. Зокрема, це стосується розвитку системи альтернативного догляду, зокрема, створення нових дитячих будинків сімейного типу і прийомних сімей, розширення можливостей для сімей патронатних вихователів.

Для того, щоб продовжити трансформацію інтернатних закладів із належним забезпеченням потреб дітей, в області створено Координаційну раду із забезпечення права дитини на зростання у сімейному оточенні у Полтавській області, до складу якої включено представників ОДА, територіальних органів центральних органів виконавчої влади, закладів, установ, громадських та благодійних організацій.

Розвиток сімейних форм виховання

Сім'я є найкращим середовищем для виховання та розвитку дитини. Для тих дітей, які втратили своїх рідних батьків чи внаслідок складних життєвих обставин були позбавлені свого родинного середовища, створюються умови для альтернативного догляду – це може бути сім'я опікуна чи піклувальника, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу.

Важливу роль у попередженні інституалізації дітей мають сім'ї патронатних вихователів – це родини, які можуть забезпечити тимчасовий догляд і виховання дітей, батьки/законні представники яких потребують часу для подолання складних життєвих обставин або у судовому порядку вирішується доля дитини та її батьків.

Для підтримки сімейних форм виховання, патронату та належного забезпечення соціального захисту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського

підклування, з 2017 року на державному рівні впроваджено принцип „гроші ходять за дитиною”, за яким надається наступна державна допомога:

виплата допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи підклування;

виплата державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського підклування, які перебувають у дитячих будинках сімейного типу чи у прийомних сім'ях;

грошове забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях;

оплата послуг патронату над дитиною та виплата соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя.

Також є субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання житла для дитячих будинків сімейного типу (далі – ДБСТ) та забезпечення житлом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського підклування¹³. В Полтавській області придбано 5 будинків для ДБСТ за рахунок державної субвенції місцевим бюджетам, з них 3 житлових приміщення – у 2024 році. На 2025 рік субвенція з державного бюджету обласному бюджету Полтавської області для ДБСТ не передбачена¹⁴, оскільки в Полтавській області за підтримки БО „Фундація Олени Зеленської” реалізується проєкт „Адреса дитинства” для будівництва житла для таких родин, насамперед для тих, які тимчасово перемістилися (евакуйовані) до Полтавської області з районів ведення бойових дій або тимчасово окупованих територій.

В Оржицькій громаді у 2020 році за кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам побудовано приміщення для малого групового будинку як закладу нового типу для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського підклування, в тому числі дітей з інвалідністю, та осіб з їх числа в умовах, наближених до сімейних. Будівництво приміщення здійснювалося під час проведення реформи децентралізації, зараз триває процес вирішення питання функціонування закладу.

Для популяризації сімейних форм виховання до Комплексної програми соціального захисту населення Полтавської області на 2021-2025 роки¹⁵ включено завдання щодо проведення освітньо-виховних заходів та акцій, інформаційних кампаній щодо захисту прав дітей, розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського підклування.

У серпні 2021 року було удосконалено законодавство¹⁶ щодо надання послуги патронату над дитиною, зокрема затверджено порядок створення та діяльності сім'ї патронатного вихователя та оплати послуги патронату та виплати соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя. Для стимулювання розвитку патронатних сімей в державному

¹³ Повна назва: КПКВК 2511180 „Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проєктні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського підклування, осіб з їх числа”

¹⁴ Постанова КМУ від 7 березня 2025 р. № 284: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/284-2025-%D0%BF#Text>

¹⁵ План заходів програми: <https://social.poda.gov.ua/documents/138547>

¹⁶ Посилання: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/893-2021-%D0%BF#Text>

бюджеті заплановано збільшення витрат на оплату послуг патронату більше ніж утричі: з 50 348,5 тис. грн у 2023 році до 154 708,7 тис. грн у 2025 році та 164 161,6 тис. грн у 2026 році.¹⁷

Таблиця 2. Динаміка розвитку сімейних форм виховання та сімей патронатних вихователів в Полтавській області у 2017 році та у 2024 році

Форма виховання	2017 рік	2024 рік
Кількість сімей опікунів, піклувальників	1610	1061
в них: підопічних дітей	1561	1410
Кількість прийомних сімей	151	101
в них: прийомних дітей	267	180
Кількість ДБСТ	41	36
в них: дітей-вихованців	251	236
Кількість сімей патронатних вихователів	0 (2018 р. - 4 сім'ї)	23
в них: дітей (влаштованих за рік)	0 (2018 р. - 15 дітей)	41
Додатково:		
Кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають на первинному обліку	2254	1909
з них: перебувають в закладах інституційного догляду та виховання дітей	134	115

Під час війни в області кількість ДБСТ та прийомних сімей зменшилася на 12%. Основною причиною такого спаду є воєнний стан, незадовільні безпекові умови та евакуація таких родин за межі України. Наразі в евакуації за кордоном перебуває 6 прийомних сімей з 9 прийомними дітьми та 6 ДБСТ з 39 дітьми-вихованцями. Активні бойові дії на сході і півдні України спричинили переміщення на територію області 23 прийомних сімей (ВПО) та 16 ДБСТ (ВПО), нині в області проживає 13 таких прийомних сімей та 5 ДБСТ.

Слід зазначити, що у 2017 році спостерігалася тенденція до зменшення сімей, які бажають усиновити дитину (зокрема, у 2017 році на обліку кандидатів в усиновлювачі перебувало 44 родини/громадянина, що на 17 менше, ніж у 2015 році). Також спостерігалася зниження зацікавленості у створенні прийомних сімей та ДБСТ.

Дана ситуація потребувала змін, перш за все шляхом активізації роботи з населенням щодо популяризації сімейних форм догляду та виховання дітей, які з певних причин не можуть жити з біологічними батьками.

Під час війни у 2022-2023 роках в області реалізовувався соціальний проєкт „Моніторинг потреб та підтримка дітей в умовах війни” за підтримки Офісу Президента України, Міністерства соціальної політики України, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні спільно з Міжнародною благодійною організацією „Партнерство кожній дитині”. Було створено регіональний Telegram-канал для проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи та індивідуального

¹⁷ Бюджетний запит Міністерства соціальної політики України на 2025-2027 роки за бюджетною програмою „Соціальний захист дітей та сім'ї” <https://surl.li/idlrjg>.

консультування громадян, якими у чат-боті @dytyna_ne_sama_bot подавалися заявки щодо тимчасового прихистку дітей, які в умовах воєнного стану залишилися без опіки батьків. Як результат, кількість кандидатів в усиновлювачі Полтавської області, що виявили бажання усиновити дитину-сироту чи дитину, позбавлену батьківського піклування, збільшилася вдвічі.

В рамках співпраці з Громадською спілкою „Українська мережа за права дитини” у 2023 році проведено роботу щодо залучення області до реалізації проєкту „Турботливі родини для 1000 дітей”, який реалізується за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні у рамках програми ЮНІСЕФ з розбудови системи кращого догляду за дітьми в Україні „Родина для кожної дитини”.

Загалом, за результатами проведеного моніторингу, щоб забезпечити усіх дітей, які перебувають в закладах інституційного догляду, сімейними формами виховання в регіоні необхідно створити 14 прийомних сімей, 30 спеціалізованих прийомних сімей та 4 ДБСТ.

Таблиця 3. Інформація щодо потреб регіону щодо розвитку сімейних форм виховання в розрізі районів Полтавської області

Район	Кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають на первинному обліку			Прогнозована кількість		
	Усього, дітей	з них: проживають (перебувають) в закладах	з них мають інвалідність та потребують особливих умов догляду	ПС	ДБСТ	ПС для дітей, які потребують особливих умов догляду
Кременчуцький район	503	31	4	5	0	4
Лубенський район	317	13	3	1	0	1
Миргородський район	259	29	6	1	2	4
Полтавський район	875	80	28	7	2	21
у т.ч. Полтавська міська ТГ	373	32	11	5	0	9
Усього по області:	1954	153	41	14	4	30

Створення нових сімейних форм виховання є дуже відповідальним і тривалим процесом, оскільки вимагає не тільки забезпечення відповідними ресурсами, а й пошук і відбір тих кандидатів, які зможуть контактувати з дітьми, що перебувають у вразливому становищі.

Для потенційних кандидатів у Полтавському обласному центрі соціальних служб розроблено навчальні програми з підготовки кандидатів в усиновлювачі та підготовки патронатних вихователів.

У 2024 році було організовано та проведено 13 навчальних заходів для кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі, патронатних вихователів, опікунів (піклувальників), усиновлювачів. Всього цими заходами було охоплено 238 осіб (152 сім'ї): ПС/ДБСТ – 23 особи (13 сімей), опікуни (піклувальники) – 56 осіб (56 сімей), усиновлювачі - 133 особи (70 сімей), патронатні вихователі – 26 осіб (13 сімей).

Таблиця 4. Розвиток сімейних форм виховання та патронату в Полтавській області, 2024 рік

Район	Кількість ТГ	Сімейні форми виховання			Сім'ї патронатних вихователів
		прийомні сім'ї	ДБСТ	опікуни, піклувальники	
Кременчуцький район	12	24	8	310	6
Лубенський район	7	20	8	179	5
Миргородський район	17	16	2	150	4
Полтавський район	24	44	18	458	8
у т.ч. Полтавська міська ТГ	1	6	3	204	1
Усього по області:	60	104	36	1097	23

Протягом 2018-2024 років в Полтавській області кількість сімей патронатних вихователів збільшилась майже у шестеро: з 4 сімей у 2018 році до 23 сімей у 2024 році, однак така кількість поки ще не є достатньою для охоплення даною послугою усіх ТГ області.

З метою забезпечення права дитини на зростання у сімейному середовищі шляхом розвитку в ТГ патронату над дитиною, покращення якості та забезпечення доступності для вразливих сімей з дітьми як альтернативи інтернатним закладам з 2024 року в Полтавській області впроваджується проект „Родина для кожної дитини: розвиток сімейного патронату”. Проект реалізується Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) в Україні, Координаційним центром з розвитку сімейного виховання та догляду дітей та Міжнародною благодійною організацією „Партнерство „Кожній дитині”. Результатом впровадження пілотного проекту стало створення у 2024 році 14 нових сімей патронатних вихователів та надання своєчасної допомоги, догляду та виховання дітям з сімей, які потрапили в складні життєві обставини, що в свою чергу дозволило запобігти інституційному розміщенню у 2024 році 83 дітей.

З метою ефективної реалізації Стратегії, у 2024 році Полтавська область стала демонстраційним регіоном у впровадженні реформи системи догляду та підтримки дітей, яка реалізується за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні, 10 жовтня 2024 року було підписано Меморандум про взаєморозуміння між Полтавською обласною військовою адміністрацією, ЮНІСЕФ, Координаційним центром з розвитку сімейного виховання та догляду дітей, Міжнародною благодійною організацією „Благодійний фонд „СОС Дитячі Містечка” Україна та 12 грудня 2024 року Меморандум про співпрацю Полтавської обласної військової адміністрації та ЮНІСЕФ в рамках реалізації проекту „Кращий догляд для кожної дитини”.

Розвиток наставництва

Поки реформа деінституалізації триває, діти продовжують отримувати догляд та виховання в інституціях, який, на жаль, не дозволяє набувати соціальні навички, що край необхідні для подальшого самостійного життя у суспільстві.

За результатами всеукраїнського дослідження БО „Надя та житло для дітей” близько 90% випускників інтернатів не здатні інтегруватися в суспільство, мають низький рівень освіти, фінансової грамотності і слабе уявлення про

самостійне життя. Випускники часто не знають про свої права, можливості та зазнають стигматизації.

Тому з метою підготовки до самостійного життя дітей, які проживають у закладах для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, запроваджено інститут наставництва¹⁸.

Наставництво – добровільна безоплатна діяльність повнолітньої особи з надання дитині, яка проживає в інтернатному закладі, індивідуальної підтримки і допомоги для підготовки дитини до самостійного життя в громаді¹⁹.

Особа, яка виявила бажання стати наставником, має подати до центру соціальних служб пакет документів та пройти курс за Програмою підготовки наставників для дітей²⁰, і після успішного його завершення зможе укласти із закладом договір про наставництво. Детальніше шлях наставництва представлено на платформі „Україна для кожної дитини” <https://www.dity.gov.ua/uk/mentoring/process>.

На Полтавщині інститут наставництва розвивається повільно. У 2020 році укладено один договір з наставником та особою з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування. Після проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з популяризації наставництва в регіоні, за підсумками навчального заходу, який проводився ГО „Молодіжна щаслива родина” спільно з Полтавським обласним центром соціальних служб (далі – ОЦСС) для 17 кандидатів в наставники, було 5 запитів від потенційних кандидатів у наставники.

В області є сертифіковані тренери ГО „Молодіжна щаслива родина”, БО „Благодійний фонд „ВАН Краще майбутнє”, ГО „Спілка Самаритян України Кременчуцького об'єднання”. ОЦСС з громадськими організаціями укладено договори про співпрацю, у разі формування груп потенційних наставників до проведення навчань обов'язково буде залучено фахівця ОЦСС з психологічною освітою.

Повільний розвиток інституту наставництва є загальноукраїнською тенденцією: у 2017 році 173 вихованці інтернатних закладів мали своїх наставників, а у 2024 році їх кількість скоротилась до 155 дітей.

Розвиток інклюзивної освіти

На виконання реформ у галузі освіти у 2019-2021 роках було прийнято низку нормативно-правових актів, які пришвидшили впровадження інклюзивної освіти для забезпечення дітей з особливими освітніми потребами.

Відповідні умови для інклюзивного навчання організуються в закладах освіти в залежності від необхідного рівня підтримки²¹ дитини: при незначних проявах труднощів під час навчання можуть бути здійснені незначні пристосування освітнього середовища, у більш складних випадках – створюється

¹⁸ Порядок передбачений ст. 17¹ Закону України „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”

¹⁹ Постанова КМУ від 4 липня 2017 р. № 465 „Деякі питання здійснення наставництва над дитиною”

²⁰ Детальніше: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1763739-17/stru>

²¹ Рівні підтримки зазначено у Додатку 1 до Порядку, затвердженого постановою КМУ від 15 вересня 2021 р. № 957 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#n86>)

інклюзивний клас та призначається асистент вчителя, а у більш тяжких випадках – ще й асистент учня, який допомагає адаптуватись і соціалізуватись дитині в колективі. Асистентом учня може бути один з батьків (інший законний представник), особа, уповноважена ними, або соціальний працівник, що надає послугу супроводу під час інклюзивного навчання.

На Полтавщині на кінець 2024 року було 4 асистенти дитини в закладах дошкільної освіти, з яких: 1 асистента дитини було залучено у Великосорочинській ТГ, 1 асистента дитини – в Градизькій ТГ, 1 асистента дитини – у Зіньківській ТГ, 1 асистента дитини – у Терешківській ТГ.

В закладах загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) було залучено 38 асистентів, з яких: 9 асистентів – у Полтавській ТГ, 1 асистент – у Диканській ТГ, 1 асистент – у Новосанжарській ТГ, 14 асистентів – у Кременчуцькій ТГ, 2 – у Глобинській ТГ, 1 – у Великобагачанській ТГ, 8 – у Великосорочинській ТГ, 1 – у Лохвицькій ТГ, 1 – у Сергіївській ТГ.

Організація інклюзивного навчання здійснюється за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на підтримку осіб з особливими освітніми потребами, а також за рахунок місцевих бюджетів, які з урахуванням своїх фінансових можливостей, виділяють кошти на соціальну послугу супроводу під час інклюзивного навчання, яка надається відповідно до державного стандарту²² (стандарт було затверджено наприкінці грудня 2021 року).

Важливу роль у цьому процесі надається інклюзивно-ресурсним центрам (далі – ІРЦ), якими проводиться комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку дитини і надаються висновки щодо необхідного рівня підтримки в закладах освіти та рекомендації щодо розроблення індивідуальної програми розвитку.

Таблиця 5. Інклюзивно-ресурсні центри в громадах Полтавської області, кінець 2024 року

Тип населеного пункту	Кількість ТГ	Кількість ТГ, в яких створено ІРЦ	ТГ з кількістю населення понад 15 тис. осіб, в яких громадах відсутні ІРЦ
Міські громади	16	15	Заводська міська
Селищні громади	20	11	1. Білицька 2. Гоголівська 3. Градизька 4. Новогалещинська 5. Новооржицька 6. Опішнянська 7. Ромоданівська 8. Семенівська 9. Скороходівська
Сільські громади	24	4	1. Білоцерківська 2. Великобудищанська 3. Великосорочинська 4. Драбинівська 5. Кам'янопотоківська 6. Коломацька 7. Краснолуцька 8. Ланнівська 9. Лютенська 10. Мартинівська 11. Мачухівська 12. Михайлівська 13. Нехворощанська 14. Новоселівська

²² Посилання: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0072-22#Text>

Тип населеного пункту	Кількість ТГ	Кількість ТГ, в яких створено ІРЦ	ТГ з кількістю населення понад 15 тис. осіб, в яких громадах відсутні ІРЦ
			15. Оболонська 16. Петрівсько-Роменська 17. Пришибська 18. Сенчанська 19. Сергіївська 20. Щербанівська
Усього	60	30	30

*Примітка: в Полтавській і Кременчуцькій міських громадах створено по 2 ІРЦ.

На Полтавщині на кінець 2024 року налічувалося 32 ІРЦ, з них забезпечено повноцінне функціонування – 31 ІРЦ (всього в Україні відкрито 711 ІРЦ).

У Полтавській області ІРЦ відкрито в 15 міських, 11 селищних громадах, 4 сільських громадах.

Доступ до послуг, які надаються ІРЦ, мають здобувачі освіти усіх ТГ області (ІРЦ діють у 30 ТГ, 36 громад отримують послуги в наявних ІРЦ відповідно до договорів про співпрацю між ТГ). Детальніше про особливості інклюзивного навчання та місцезнаходження і контакти ІРЦ можна дізнатись на порталі „Інклюзія” - <https://ircenter.gov.ua/>.

Таблиця 6. Розвиток інклюзивної освіти в Полтавській області

Показник	2021 рік	2024 рік	Райони:				м. Полтава	2025 рік (прогноз)	2026 рік (прогноз)
			Кременчуцький	Лубенський	Миргородський	Полтавський			
Кількість ІРЦ	29	32, 36 дог.	7, 6 дог.	6, 4 дог.	6, 11 дог.	13, 15 дог.	2	33	34
Кількість закладів освіти з інклюзивним навчанням, у т.ч.	413	512	118	82	94	218	51	532	547
закладів ЗСО/класів	294 /970	355/ 1519	80/ 361	56/ 182	67/ 234	152/ 742	39/ 250	365/ 1529	370/ 1539
закладів ДО/груп	119/ 196	157/ 289	38/ 72	26/ 40	27/ 50	66/ 127	12/ 41	167/ 299	177/ 309
Кількість асистентів вчителів/дитини	953/ 17	1455/ 38	347/ 16	176/ 0	230/ 11	702/ 11	226/ 9	236/ 48	246/ 58
Кількість асистентів вихователя	183 /5	243 4	51 1	37 0	42 1	113 2	32 2	305	310
Асистент дитини									
Кількість дітей з ООП, які навчаються в інклюзивних класах ЗЗО	1359	2262	551	238	298	1175	480	2262	2270
Кількість дітей з ООП, які відвідують інклюзивні групи ЗДО	343	513	111	67	75	260	135	650	655
Кількість здобувачів освіти з ООП, які відвідують заклади позашкільної освіти або гуртки	324	298	98	13	44	143	123	386	390

Показник	2021 рік	2024 рік	Райони:				м. Полтава	2025 рік (прогноз)	2026 рік (прогноз)
			Кременчуцький	Лубенський	Миргородський	Полтавський			
Кількість дітей з ООП, які навчаються у закладах професійної освіти (інклюзивних групах)	21	34	4	7	0	23	17	36	38
Шкільний автобус інкл./ТГ	9	10/10	1/1	2/2	3/3	4/4	-	23	-
Кількість громад з інклюзивними групами в ЗДО/ЗЗСО	47/ 60	49/ 60	9/ 12	7/ 7	14/ 17	19/ 24		50	52

Незважаючи на військовий стан і обмеження в організації навчального процесу через безпекові умови, темпи розвитку інклюзивної освіти постійно зростають.

Протягом 2021-2024 роки кількість дітей з особливими освітніми потребами (далі – ООП), які навчаються в інклюзивних класах ЗЗСО збільшилась на 60% (з 1359 дітей у 2021 році до 2262 дітей у 2024 році). Також на 57% збільшилась кількість дітей, які стали відвідувати інклюзивні групи в закладах дошкільної освіти (далі – ЗДО): з 334 дитини у 2021 році до 589 дитини у 2024 році. Загалом, інклюзивні групи в дошкільних навчальних закладах створено у 87% громад (52 громади), інклюзивні класи – у всіх громадах.

У 2021 році в ЗЗСО було організовано 970 інклюзивних класів, в яких навчалось 1359 учнів з ООП, у спеціальних класах ЗЗСО навчалась 121 дитина.

В Полтавській області у 2022-2023 навчальному році функціонувало 4 заклади професійної (професійно-технічної) освіти з інклюзивним навчанням, в яких відкрито 16 інклюзивних груп, де навчалось 28 осіб з ООП. У порівнянні з 2021-2022 навчальним роком кількість здобувачів освіти з ООП збільшилась на 7 осіб.

На території області також функціонують 3 навчально-реабілітаційні центри (з пансіонами), в яких створено умови для навчання дітей з комплексними порушеннями розвитку:

Полтавський навчально-реабілітаційний центр Полтавської обласної ради, який має шкільне відділення у с. Михайлівка Диканської ТГ (шкільне відділення функціонує на базі колишньої Михайлівської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату); заклад надає освітні послуги для дітей зі складними порушеннями розвитку, має дошкільний та шкільний підрозділи, реабілітаційне відділення;

Микільський навчально-реабілітаційний центр Полтавського району Полтавської обласної ради;

Розбишівський навчально-реабілітаційний центр з поглибленим професійно-трудовим навчанням Полтавської обласної ради (створено на базі Розбишівської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату).

Кількість дітей, що потребуватимуть інклюзивної освіти, у подальші роки буде збільшуватись, оскільки можуть проявлятись відтерміновані наслідки психологічних травм, отриманих в результаті військових дій та ракетних обстрілів цивільної інфраструктури, а також більшою готовністю батьків віддавати своїх дітей на навчання у загальноосвітні, а не спеціальні заклади освіти.

У 329 ЗЗСО області функціонують групи подовженого дня. Діти з ООП, що навчаються в інклюзивних та спеціальних класах, можуть їх відвідувати на підставі письмового звернення батьків, інших законних представників. Такі групи функціонують у 57 ТГ.

Доступним інклюзивним навчанням забезпечено всіх дітей з ООП, які потребують підвезення до місця навчання в ТГ. Проте обмежуючим фактором доступності і поширення інклюзивного навчання в сільських громадах також виступає і невелика кількість інклюзивних/спеціальних шкільних автобусів: шкільні автобуси є в усіх ТГ, а інклюзивні автобуси²³ наявні в 10 громадах :

Новогалещинська ТГ (Кременчуцький район);

Гребінківська ТГ, Новооржицька ТГ (Лубенський район);

Білоцерківська ТГ, Великобудищанська ТГ, Заводська ТГ (Миргородський район);

Котелевська ТГ, Новосанжарська ТГ, Мартинівська ТГ, Решетилівська ТГ (Полтавський район).

Підтримкою дітей, як під час освітнього процесу, так і для отримання інших медичних та реабілітаційних послуг може виступати послуга „соціальне таксі”. На Полтавщині така послуга є в 36 ТГ (Кременчуцький район – 8 ТГ, Лубенський район – 6 ТГ, Миргородський район – 8 ТГ, Полтавський район – 14 ТГ).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 р. № 1518²⁴ бюджету Полтавської області заплановано спрямування 82 882 тис. грн на забезпечення доступності якісної шкільної освіти, що дозволить придбати 35 шкільних автобусів для підвезення учнів до місця навчання, з них 23 – спеціалізованих транспортних засобів з підйомниками для перевезення дітей з особливими освітніми потребами за умови співфінансування з місцевих бюджетів.

Доступність соціальних послуг із забезпечення права дитини на зростання в сімейному оточенні

Сім'я є найкращим середовищем для розвитку дитини, тому реформа деінституалізації направлена на створення таких умов, що допоможуть усім дітям, які вже перебувають в закладах інституційного догляду та виховання, реалізувати своє право на виховання в сімейному оточенні, а також на попередження можливої інституалізації, у тому числі так званого „соціального сирітства” - коли при наявності біологічних батьків діти все одно потрапляють

²³ Коментар: Для забезпечення прав на якісну освіту дітей з особливими освітніми потребами МОН рекомендує кожній громаді мати щонайменше один спеціальний автобус

²⁴ Постанова КМУ від 27 грудня 2024 р. №1518 „Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проекту на безперешкодний доступ до якісної освіти - шкільні автобуси у 2025 році” (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1518-2024-%D0%BF#Text>)

до інтернатних закладів для того, щоб отримати „кращу” медичну та соціально-психологічну допомогу у зв’язку зі станом здоров’я або внаслідок складних життєвих обставин, в які потрапляє родина.

Наявність дітей в інституційних закладах демонструє слабкість усієї системи надання соціальних, медичних та освітніх послуг і неспроможності громад у створенні такого комфортного і безпечного середовища, яке би гарантувало належну підтримку і допомогу усім сім’ям, особливо під час збройної агресії та у часи повоєнного відновлення.

Тому доступність якісних соціальних послуг у громадах є ключовим фактором для створення сприятливого середовища для зростання дітей у сімейному оточенні. Адже своєчасна і належна підтримка дає змогу родинам зміцнювати свою життєстійкість, ефективно долати повсякденні виклики та зберігати гармонійні стосунки з дітьми.

У Стратегії визначено перелік таких базових соціальних послуг: формування життєстійкості, соціальний супровід сімей, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, раннє втручання, супровід під час інклюзивного навчання, денний догляд дітей з інвалідністю, соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, соціальна інтеграція дітей та осіб до 23 років, які мають досвід альтернативного догляду та виховання, підтримане проживання молоді з інвалідністю.

Більше інформації про пакет базових соціальних послуг за посиланням: <https://nssu.gov.ua/news/buklet-pro-dostupnist-sotsialnykh-posluh-zabezpechennia-pidtrymky-sime-i-ditei>.

Наявність чи відсутність кожної з цих послуг важлива на певному етапі життя дитини та її сім’ї, тому необхідно, щоб такі послуги були послідовними (відповідно до зміни потреб дитини і її сім’ї) та інтегрованими у загальну систему соціального захисту населення. У таблиці 7 представлено доступність послуг в ТГ Полтавщини, а у таблиці 8 – обсяг їх надання у 2024 році.

Таблиця 7. Кількість територіальних громад, в яких організовано надання послуг для забезпечення права дитини на виховання в сімейному оточенні), 2024 рік

Назва соціальної послуги	Рівень доступності послуги в усіх громадах області (60 ТГ)		Рівень доступності послуги в ТГ з кількістю населення понад 40 тис. осіб (5 ТГ)*	
	кількість громад, од.	у % до загальної кількості громад	кількість громад, од.	у % до загальної кількості громад
Консультації/формування життєстійкості	58	97	5	100
Соціальний супровід сімей, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування	56	93	5	100
Раннє втручання	2	3	1	20
Супровід під час інклюзивного навчання	5	8	0	0
Денний догляд дітей з інвалідністю	1	2	0	0
Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах	60	100	5	100

Назва соціальної послуги	Рівень доступності послуги в усіх громадах області (60 ТГ)		Рівень доступності послуги в ТГ з кількістю населення понад 40 тис.осіб (5 ТГ)*	
	кількість громад, од.	у % до загальної кількості громад	кількість громад, од.	у % до загальної кількості громад
Соціальна інтеграція дітей та осіб до 23 років, які мають досвід альтернативного догляду та виховання	2	3	0	0
Підтримане проживання молоді з інвалідністю	0	0	0	0

* Перелік громад із кількістю населення понад 40 тис.осіб: Миргородська ТГ (46,0 тис.осіб), Горішньоплавнівська ТГ (51,3 тис.осіб), Лубенська ТГ (67,5 тис.осіб), Кременчуцька ТГ (218,1 тис.осіб), Полтавська ТГ (312,8 тис.осіб)

Для сімей, які очікують народження дітей, та сімей які мають ознаки вразливості важлива консультаційна допомога та формування життестійкості, зокрема навичок відповідального батьківства. У 2024 році різноманітні заходи з формування навичок батьківства в межах профілактичної роботи проводились у 41 з 60 ТГ.

Загалом соціальна послуга з консультування доступна в 58 з 60 ТГ (за виключенням Диканської ТГ та Нехворощанської ТГ Полтавського району). За даними ситуаційного аналізу, у 2024 році послугою „формування життестійкості” було охоплено 22,5 тис. осіб

Таблиця 8. Обсяг надання соціальних послуг відповідно до рекомендованого пакету протягом 2024 року.

Назва соціальної послуги	Загальна кількість отримувачів, осіб	З них:	
		діти	сім'ї з дітьми
Денний догляд дітей з інвалідністю	23	23	0
Підтримане проживання осіб з інвалідністю	0	0	0
Соціальна інтеграція та реінтеграція	663	284	167
Екстрене (кризове) втручання	798	44	
Консультування	9032	4151	
Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах	1245	2448	902
Соціальний супровід сімей, в яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування	181	426	181
Супровід під час інклюзивного навчання	4	4	4
Формування життестійкості	22500	н/д	н/д
Раннє втручання	60	60	60

Для батьків-вихователів, прийомних батьків, опікунів (піклувальників), які виховують дітей-сиріт, та дітей, позбавленого батьківського піклування, а також для усиновлювачів важливо забезпечити соціальний супровід. Така послуга доступна в 58 з 60 ТГ (за виключенням Великобудищанської ТГ і Сергіївської ТГ Миргородського району). За даними ситуаційного аналізу, у 2024 році соціальним супроводом було охоплено 181 сім'ю з дітьми.

Для сімей з дітьми з порушеннями розвитку, ООП та дітьми з інвалідністю важливі послуги раннього втручання, супровід під час інклюзивного навчання

(асистент дитини) та денний догляд дітей з інвалідністю. Послуга раннього втручання дозволяє при складних неонатальних випадках під час народження дитини своєчасно надати комплексну медичну, реабілітаційну та соціальну допомогу дитині та її сім'ї, щоб мінімізувати вплив її фізичного стану на подальший розвиток і можливість соціалізації. При своєчасному, комплексному і фаховому супроводі дитини і її батьків упродовж перших років життя відбувається таке корегування її стану, що у подальшому додатковий супровід та догляд може бути і не потрібний.

На Полтавщині послуга раннього втручання у 2024 році була доступна в 2 ТГ (Полтавська ТГ, Пирятинська ТГ). При тому, що відповідно до державного стандарту²⁵ її рекомендовано організувати в залежності від виявленої потреби та з урахуванням демографічних особливостей громади: один надавач послуги раннього втручання на 5000 дитячого населення. За цим критерієм така послуга має надаватись у 5 громадах: Горішньоплавнівській ТГ, Кременчуцькій ТГ, Миргородській ТГ, Лубенській ТГ та Полтавській ТГ.

Послуга раннього втручання набуває додаткової актуальності в умовах хронічного стресу, в якому перебувають батьки під час вагітності та перших років життя дитини в наслідок збройної агресії та змін у матеріальному та соціальному становищі родини. Важливо надавати допомогу не тільки передчасно народженим дітям, але й постійно моніторити їх стан протягом перших трьох років життя, оскільки деякі розлади можуть проявитись через декілька років після народження дитини (зокрема, розлади аутистичного спектру (РАС) можуть проявитись через 1,5-2 роки навіть у тих дітей, які були народжені здоровими та без будь-яких ускладнень).

Складністю у її запровадженні на місцевому рівні є те, що вона має надаватись міждисциплінарною командою, до складу якої повинні входити медичні працівники, зокрема, дитячий невролог, психолог, ортопед, лікар фізичної та реабілітаційної медицини тощо. Ефективність діагностики та супроводу суттєво підвищує лікар-УЗД з професійним переносним УЗД-апаратом. Ті дитячі лікарні, які мають команду фахівців, або на базі яких вже було відкрито кабінети катamnестичного спостереження, можуть працювати по наступним пакетам держаних гарантій з Національною службою здоров'я України :

Медична допомога новонародженим у складних неонатальних випадках (пакет № 8);

Медична реабілітація немовлят, які народились передчасно та/або хворими, протягом перших трьох років життя (пакет № 25).

На Полтавщині на 2024-2025 роки пакет № 25 оформили 3 надавача, які територіально знаходяться в обласному центрі (м. Полтава):

КП „Полтавський обласний санаторій для дітей з порушенням опорно-рухового апарату Полтавської обласної ради”;

КП „Дитяча міська клінічна лікарня Полтавської міської ради”;

КП „Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради”.

²⁵ Посилання: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0092739-21#Text>

Медичний пакет № 8 мають 4 надавача з м. Полтави та м. Кременчука, зокрема, КНП „Кременчуцький перинатальний центр II рівня”, КП „1-а міська клінічна лікарня Полтавської міської ради”, КП „Дитяча міська клінічна лікарня Полтавської міської ради”, КП „Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради”.

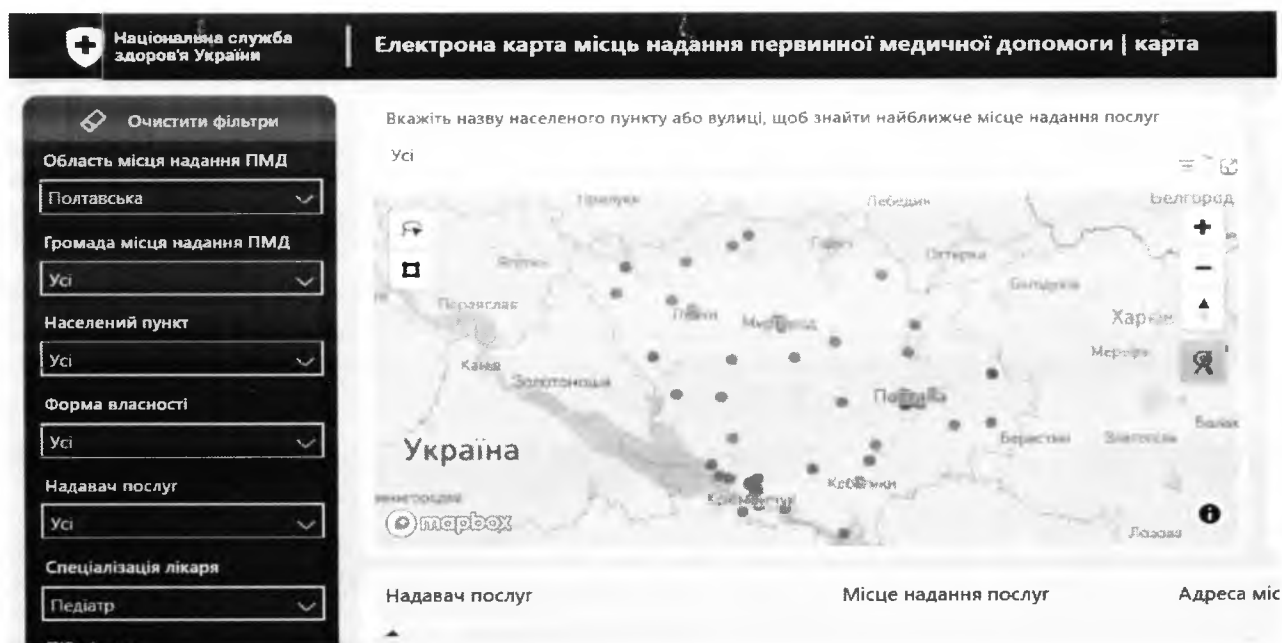
Також стане вагомою підтримкою пакет НСЗУ № 54 „Реабілітаційна допомога дорослим і дітям у амбулаторних умовах”.

Для інших громад, на території яких відсутні дитячі лікарні, важливо мати інші інструменти міжмуніципальної та міжсекторальної взаємодії, з посиленою ланкою первинної медичної допомоги, на якій лікарі-педіатри зможуть виявляти відхилення у розвитку дитини і оперативно підключати групу фахівців для оперативного реагування і своєчасного втручання.

Мережа надання первинної допомоги в області добре розвинена: є 375 місць надання первинної допомоги, з яких 80 мають – лікарів-педіатрів. Загальна кількість медичного персоналу становить 1008 осіб (станом на кінець 2024 року їх кількість була 1011 осіб).

Лікарі-педіатри є в усіх 16 міських громадах, у 13 з 20 селищних громад та у 13 з 24 сільських громад²⁶.

Серед селищних громад лікарі-педіатри відсутні у Новогалящинській ТГ Кременчуцького району, Новооржицькій ТГ Лубенського району, Гоголівській ТГ, Ромоданівській ТГ та Комишнянській ТГ Миргородського району, Котелевській ТГ та Скороходівській ТГ Полтавського району.

Малюнок 4. Карта місць надання первинної допомоги з лікарями-педіатрами²⁷

²⁶ Отримано розрахунковим методом на основі даних дашборду НСЗУ <https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/pmd-map>, станом на 24.02.2025

²⁷ Дашборд НСЗУ <https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/pmd-map>

Послуга асистент дитини важлива під час організації інклюзивного навчання у тих випадках, коли в навчальних закладах (дитячому садочку, школі чи технікуми) для соціалізації та вирішення побутових потреб дитини є необхідність у сторонній допомозі. Така послуги надається на індивідуальній основі після звернення батьків до місцевих органів влади, які мають організувати і оплатити її.

У 2024 році для допомоги у навчальному процесі в ЗДО було залучено 4 асистенти дитини (з яких – 3 асистенти дитини було залучено в Ланнівській ТГ Полтавської області та 1 асистента дитини у Градизькій ТГ Кременчуцького району). В ЗЗСО було залучено 14 асистентів, з яких 9 асистентів – в Полтавській ТГ, 2 асистенти – в Глобинській ТГ Кременчуцького району, по 1 асистенту в Оржицькій ТГ Лубенського району, Сергіївській ТГ Миргородського району та Новосанжарській ТГ Полтавського району).

Важливим обмежуючим фактором розвитку цієї послуги в громадах є низький розмір її оплати: оплата послуг асистента дитини розраховуються як погодинна оплата праці за той час, що дитина проводить в навчальному закладі. А базою для розрахунку є посадовий оклад працівника бюджетної сфери для 10-12 тарифного розряду²⁸.

Також при наданні такої послуги важливий індивідуальний підхід, коли між дитиною та асистентом дитини формуються довірливі стосунки, тому до надання послуги важко знайти кандидатів зазвичай залучаються батьки чи найближчі родичи дитини.

У реєстрі надавачів соціальних послуг включено інформацію про 7 надавачів послуги супроводу під час інклюзивного навчання (малюнок 5):

Диканський селищний центр соціальних служб;

КУ „Центр надання соціальних послуг Терешківської сільської ради Полтавського району Полтавської області”;

КЗ „Центр надання соціальних послуг” Краснолуцької сільської ради;

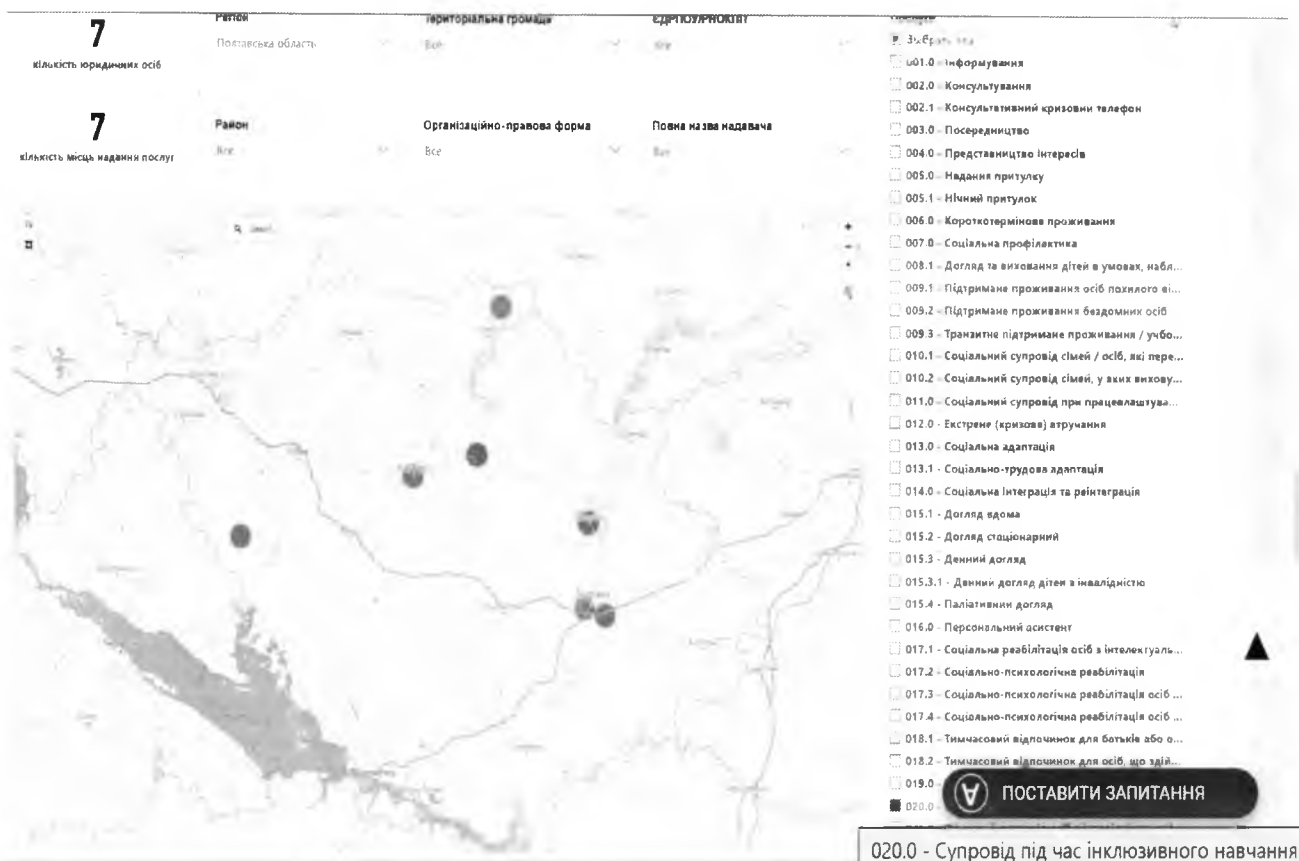
КУ „Центр надання соціальних послуг Шишацької селищної ради”;

Полтавський регіональний осередок Громадської організації „Всеукраїнська організація інвалідів Союз осіб з інвалідністю України”;

Центр надання соціальних послуг Оржицької селищної ради;

Центр надання соціальних послуг та архівної справи Великосорочинської сільської ради Миргородського району Полтавської області.

²⁸ З 01.01.2024 посадові оклади (тарифні ставки) розраховуються виходячи з розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду - 3195 грн. Для працівника 12 розряду оклад становитиме $3195 \cdot 2,12$ (тарифний коефіцієнт) - 7252,65 грн

Малюнок 5. Карта надавачів соціальної послуги „Супровід під час інклюзивного навчання” в Полтавській області²⁹

Послуга денного догляду дітей з інвалідністю є лише в Пирятинській ТГ: у Пирятинському центрі надання соціальних послуг викрито відділення денного перебування. Цією послугою скористались 23 дітей.

У реєстрі надавачів соціальних послуг включено інформацію про 6 надавачів послуги денного догляду дітей з інвалідністю (малюнок 6):

БО „Благодійний фонд „Карітас Полтава”;

ГО „Рух громад ветеранів війни (АТО), людей з інвалідністю „Простір любові”;

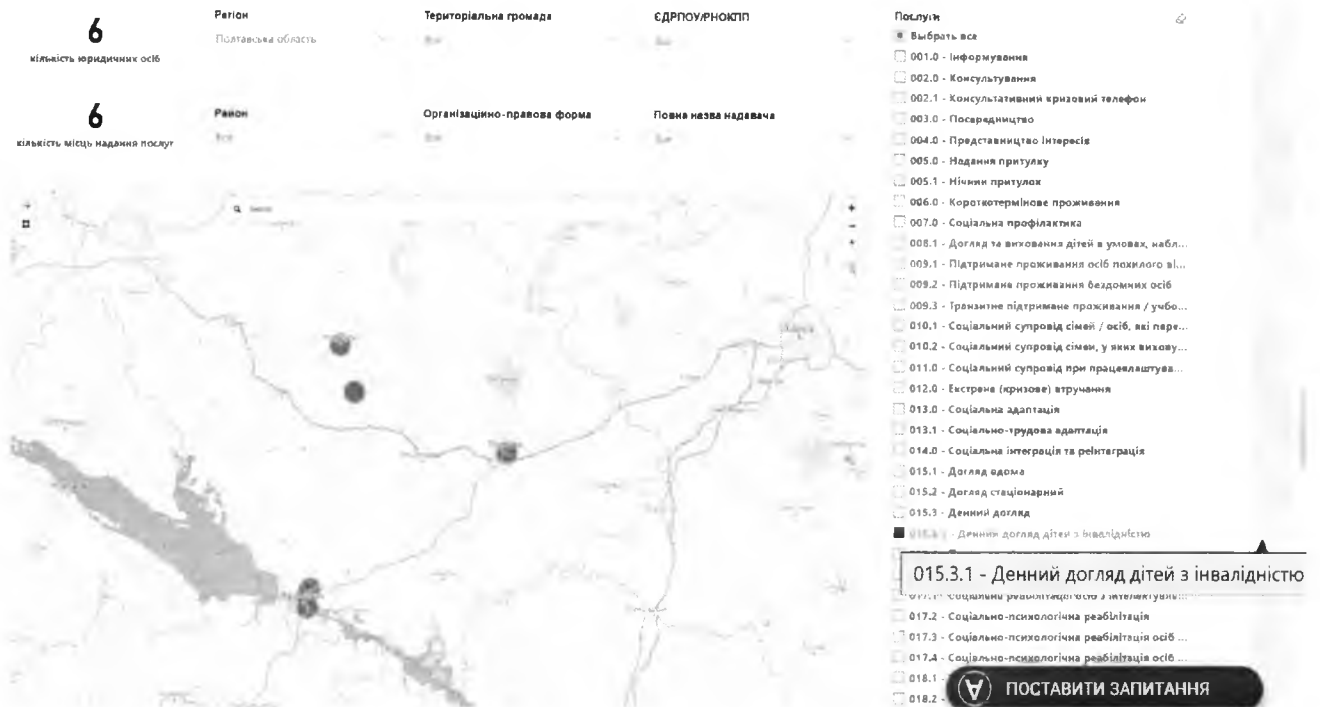
ГО „Молодіжна організація інвалідів, ветеранів війни (АТО) „Струни серця”;

Кременчуцький міський Центр комплексної реабілітації дітей з інвалідністю Департаменту соціального захисту населення Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області;

Центр комплексної реабілітації дітей з інвалідністю м. Миргорода;

Центр надання соціальних послуг виконавчого комітету Великобагачанської селищної ради.

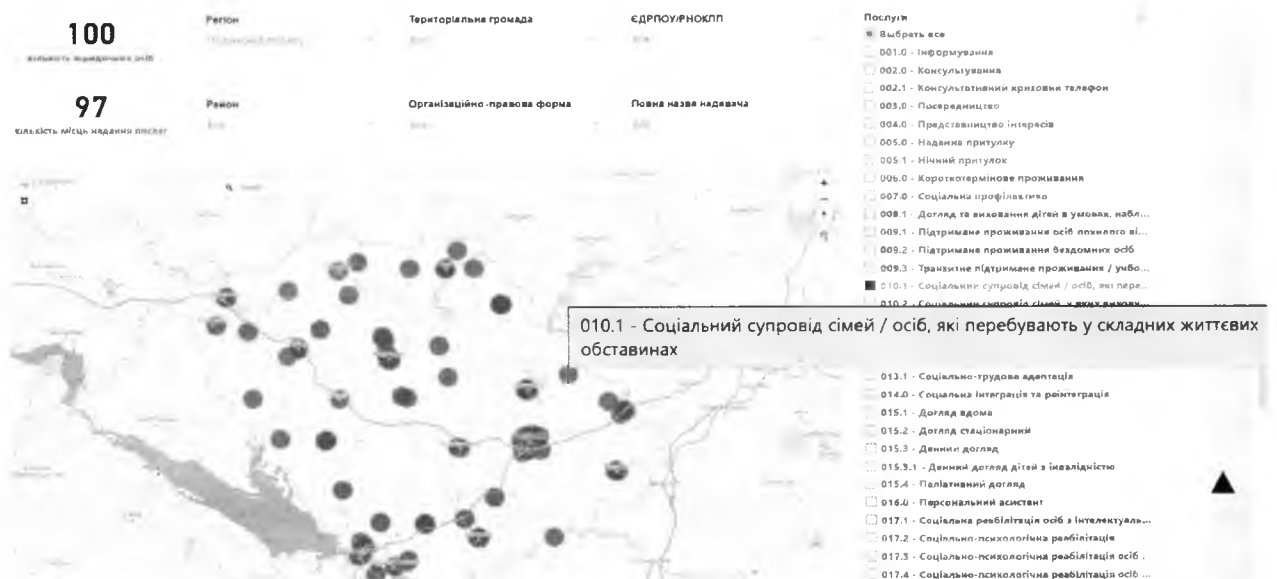
²⁹ Посилання: <https://www.msp.gov.ua/content/reestr-nadavachiv-socialnih-poslug.html>

Малюнок 6. Карта надавачів соціальної послуги „Денний догляд дітей з інвалідністю” в Полтавській області³⁰

Для сімей з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах (далі – СЖО) і мають ризик ухилення від виконання батьківських обов’язків, важливим є надання послуги соціального супроводу сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах (асистент сім’ї). Серед 60 ТГ області така послуга доступна в усіх громадах, у 2024 році нею було охоплено 1245 осіб (902 сімей з дітьми).

В реєстрі надавачів соціальних послуг включено інформацію про 100 надавачів послуги соціального супроводу сімей, осіб, які перебувають у СЖО (малюнок 7)

Малюнок 7. Карта надавачів соціальної послуги „Соціальний супровід сімей/осіб, які перебувають в СЖО” в Полтавській області³¹.

³⁰ Посилання: <https://www.msp.gov.ua/content/reestr-nadavachiv-socialnih-poslug.html>

³¹ <https://www.msp.gov.ua/content/reestr-nadavachiv-socialnih-poslug.html>

Для дітей та осіб до 23 років, які мають досвід інституційного догляду та виховання та/або перебування в сімейних формах виховання, важлива послуга соціальної інтеграції та підтриманого проживання дітей з інвалідністю. Після того, як молода людина покидає інтернатний заклад їй край важко адаптуватись до життя та побутових умов без сторонньої допомоги, особливо, якщо вона має інвалідність. Зазвичай дітей з інвалідністю по досягненню 18 років переводять в інші інтернатні установи – геронтологічного або психоневрологічного інтернату, де вона фактично стає ізольованою від суспільства.

Саме на запобігання цього направлена дана послуга, під час якої люди з інвалідністю можуть отримати підтримку наставників, здобувати освіту та почати працювати та створити свої сім'ї. Для цієї послуги потрібен комплекс заходів від надання квартири чи будинку для проживання до підтримки навичок самообслуговування, допомоги у веденні господарства, навчанні та медичному патронажі. На Полтавщині така послуга на рівні ТГ поки відсутня.

Організаційна спроможність територіальних громад у наданні соціальних послуг дітям і сім'ям з дітьми

Під час постійного стресу, викликаного наслідками війни, все більше і більше сімей потребуватимуть сторонньої допомоги. Адже внутрішня психологічна стійкість кожної людини з часом знижується, що буде спонукати до ще більших конфліктів як в середині родин, так і у суспільстві загалом.

Своєчасне виявлення і мінімізація таких проявів безпосередньо залежить від того, наскільки спроможна соціальна сфера громади адекватно реагувати на такі виклики. При чому результативна робота служб у справах дітей, соціальних служб, ФСР та закладів/установ, у більшості випадків, широким верствам населення не буде видно, але їх слабкість буде відчутно одразу – під час виникнення гучних резонансних справ, де порушуються права дітей та є загроза їх життю та здоров'ю.

Ефективна і своєчасна робота усієї системи соціального захисту і забезпечення вразливих категорій населення своєчасною і адекватною допомогою залежить від організаційної спроможності громад, наявності відповідних інституцій і фахівців.

У Полтавській області окремий структурний підрозділ з питань соціального захисту населення створено у 55 ТГ; відсутній у наступних громадах³²:

у Кременчуцькому районі: Градизька ТГ (15,2 тис. осіб);

в Миргородському районі: Краснолуцька ТГ (4,2 тис. осіб), Петрівсько-Роменська ТГ (4,2 тис. осіб);

в Полтавському районі: Драбинівська ТГ (3,7 тис. осіб), Скороходівська ТГ (8,5 тис. осіб).

Надавачі соціальних послуг комунального сектору відсутні у 7 ТГ³³:

у Кременчуцькому районі: Новогалещинська ТГ (4,1 тис. осіб),

в Миргородському районі: Ромоданівська ТГ (5,4 тис. осіб);

³² Дані ситуаційного аналізу громад за 2024 рік

³³ Дані ситуаційного аналізу громад за 2024 рік

в Полтавському районі: Драбинівська ТГ (3,7 тис. осіб), Коломацька ТГ (4,9 тис. осіб), Ланнівська ТГ (7,1 тис. осіб), Мартинівська ТГ (3,8 тис. осіб), Мачухівська ТГ (6,8 тис. осіб).

У тих випадках, коли громада не може розбудувати усю необхідну інфраструктуру з надання соціальних послуг самостійно, то забезпечити своє населення доступом до окремих видів соціальних послуг можна завдяки міжмуніципальному співробітництву з іншими територіальними громадами та залученню недержавних надавачів на основі соціального замовлення.

у Кременчуцькому районі: Новогаleshинська ТГ (4,1 тис. осіб), Піщанська ТГ (16,9 тис. осіб), Пришибська ТГ (2,8 тис. осіб);

в Лубенському районі: Гребінківська ТГ (19,9 тис. осіб);

в Миргородському районі: Великобагачанська ТГ (11,2 тис. осіб), Великобудищанська ТГ (7,0 тис. осіб), Гадяцька ТГ (28,5 тис. осіб), Гоголівська ТГ (4,8 тис. осіб), Лютенська ТГ (5,2 тис. осіб), Сергіївська ТГ (2,7 тис. осіб);

в Полтавському районі: Білицька селища ТГ (10,9 тис. осіб), Драбинівська ТГ (3,7 тис. осіб), Коломацька ТГ (4,9 тис. осіб), Ланнівська сільська ТГ (7,1 тис. осіб), Мартинівська ТГ (3,8 тис. осіб), Мачухівська ТГ (6,8 тис. осіб), Опішнянська ТГ (8,4 тис. осіб), Чутівська ТГ (11,6 тис. осіб), Щербанівська ТГ (17,5 тис. осіб).

Ще 19 громад залучають недержавних надавачів послуг до надання послуг дітям і сім'ям з дітьми на основі договорів:

у Кременчуцькому районі: Козельщинська ТГ (11,7 тис. осіб), Глобинська ТГ, Кременчуцька ТГ;

в Лубенському районі: Пирятинська ТГ (29,7 тис. осіб), Лубенська ТГ, Новооржицька ТГ, Оржицька ТГ, Хорольська ТГ;

в Миргородському районі: Ромоданівська ТГ (5,4 тис. осіб), Сенчанська ТГ (7,2 тис. осіб), Миргородська ТГ, Шишацька ТГ;

в Полтавському районі: Білицька ТГ (10,9 тис. осіб), Драбинівська ТГ (3,7 тис. осіб), Мачухівська ТГ (6,8 тис. осіб), Полтавська ТГ, Кобеляцька ТГ, Новосанжарська ТГ, Диканська ТГ.

Важливим аспектом надання соціальних послуг є безпосередній особистий контакт між надавачем послуги і її отримувачем, який неможливо буде а ні цифровізувати, а ні замінити штучним інтелектом, а дистанційна форма надання можлива як підтримуюча, а не основна форма.

Високий рівень емпатії, соціального інтелекту та бажання допомогти іншим це ті риси працівників служб у справах дітей та фахівців соціальної сфери, які здатні підтримувати людей, які опинились у СЖО, та давати їм надію, що ці обставини можуть бути подолані. Тому край важливо зберегти працівників, які незважаючи на посилене психоемоційне навантаження та потенційно небезпечні умови, продовжують виконувати свою роботу для забезпечення найкращих інтересів кожної дитини та збереження її сімейного середовища.

В громадах області є нестача як фахівців соціальної роботи (ФСР), так і соціальних менеджерів, які відповідають за планування, координацію та моніторинг

соціальної роботи в громаді та мають здійснювати оцінку потреб у соціальних послугах³⁴.

При рекомендованій кількості Міністерства соціальної політики України у 28 соціальних менеджерів в ТГ області працює 3 соціальних менеджери.

ФСР відсутні лише у 3 ТГ:

в Миргородському районі: Сенчанська ТГ (7,2 тис. осіб);

в Полтавському районі: Драбинівська ТГ (3,7 тис. осіб), Новоселівська ТГ (5,3 тис. осіб).

У Новогалещинській ТГ (4,1 тис. осіб) – ФСР ЦНСП Піщанської сільської ради.

Соціальні менеджери є в Омельницькій ТГ (4,7 тис. осіб), Білицькій ТГ (10,1 тис. осіб) та Чутівській ТГ (11,6 тис. осіб).

Найбільше ФСР залучено у наступних громадах:

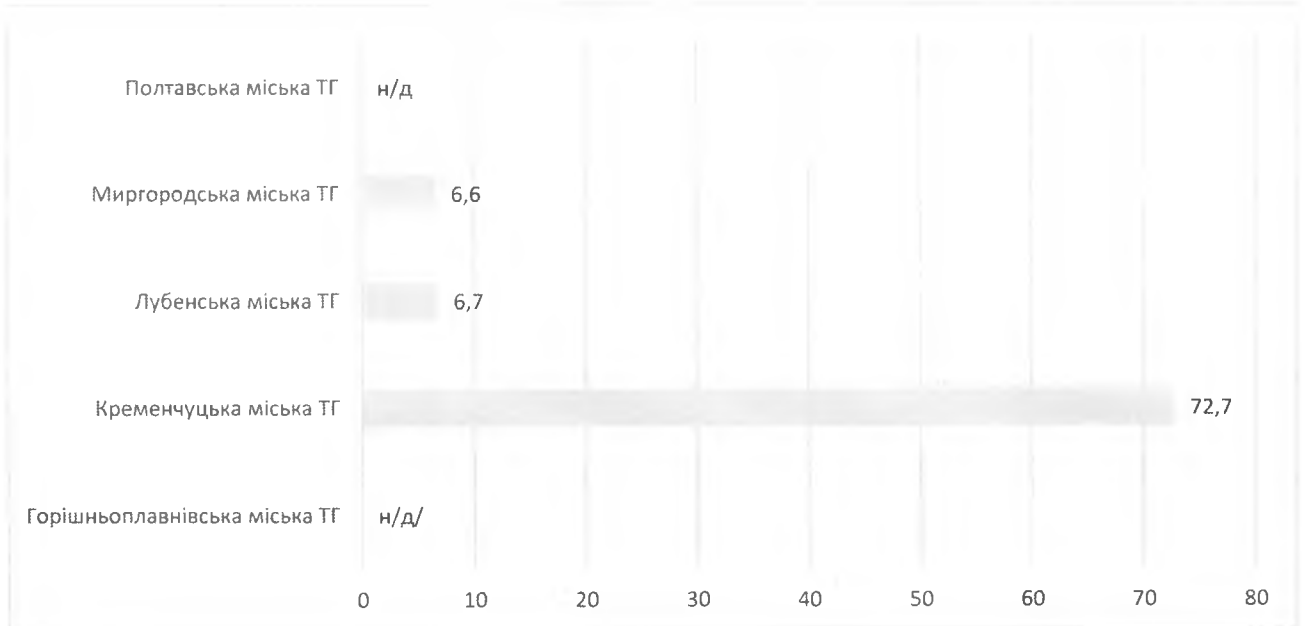
у Кременчуцькому районі: Семенівська ТГ (15,5 тис. осіб) – 11 ФСР;

в Лубенському районі: Пирятинська ТГ (29,7 тис. осіб) – 10 ФСР; Лубенська ТГ (67,4 тис. осіб) – 10 ФСР; Хорольська ТГ (31,6 тис. осіб) – 12 ФСР;

в Миргородському районі: Шишацька селищна ТГ (14,8 тис. осіб) – 16 ФСР;

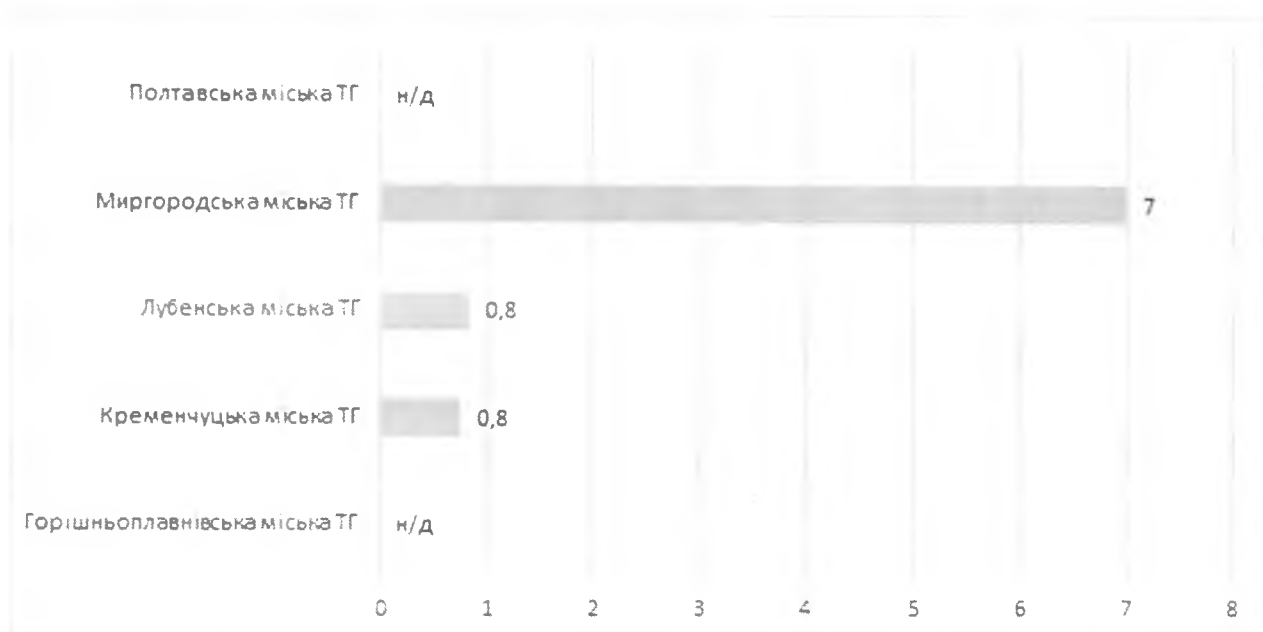
в Полтавському районі: Полтавська ТГ – 11 ФСР.

Навіть в тих громадах, де є ФСР, рівень навантаження на них високий, як і з розрахунку кількості наявного населення, так і з урахуванням нового адміністративного складу громад: найменша кількість населених пунктів, які було включено до складу громади, є 5 – у Кременчуцькій ТГ, а найбільша – 93 населених пунктів увійшли до складу Хорольської ТГ. Детальніше – у таблиці 9.

Малюнок 8. Навантаження ФСР для громад Полтавської області із кількістю населення понад 40 тис. осіб. (тис. осіб)

³⁴ Відп. до професійного стандарту „Соціальний менеджер”, затвердженого наказом Мінекономіки від 10.02.2021 № 261 (посилання: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/294-social_nij_menedzer.pdf)

Малюнок 9. Навантаження ФСР з урахуванням адміністративного складу громад (старостинські округи та адмін. центр громади³⁵) для громад Полтавської області з кількістю населення понад 40 тис. осіб. (од).

Викликає занепокоєння і мала кількість старостатів в ТГ Полтавщини. Під час впровадження адміністративної реформи і укрупнення громад, саме староста мав стати тією низовою ланкою, яка опікується потребами кожного мешканця громади, забезпечити оперативний моніторинг за ситуацією на своєму старостинському окрузі виявляти ті сім'ї з дітьми, які опинились у СЖО і потребують сторонньої допомоги з боку соціальних служб громади.

Так, до складу Миргородської ТГ, окрім м. Миргород, ще ввійшли 36 сільських населених пунктів, але старостинські округи визначено не було³⁶. Інститут старост також не було запроваджено в наступних громадах:

Кам'янопотоківській ТГ (11 населених пунктів);

Оболонській ТГ (21 населений пункт);

Новоселівській ТГ (34 населених пункти);

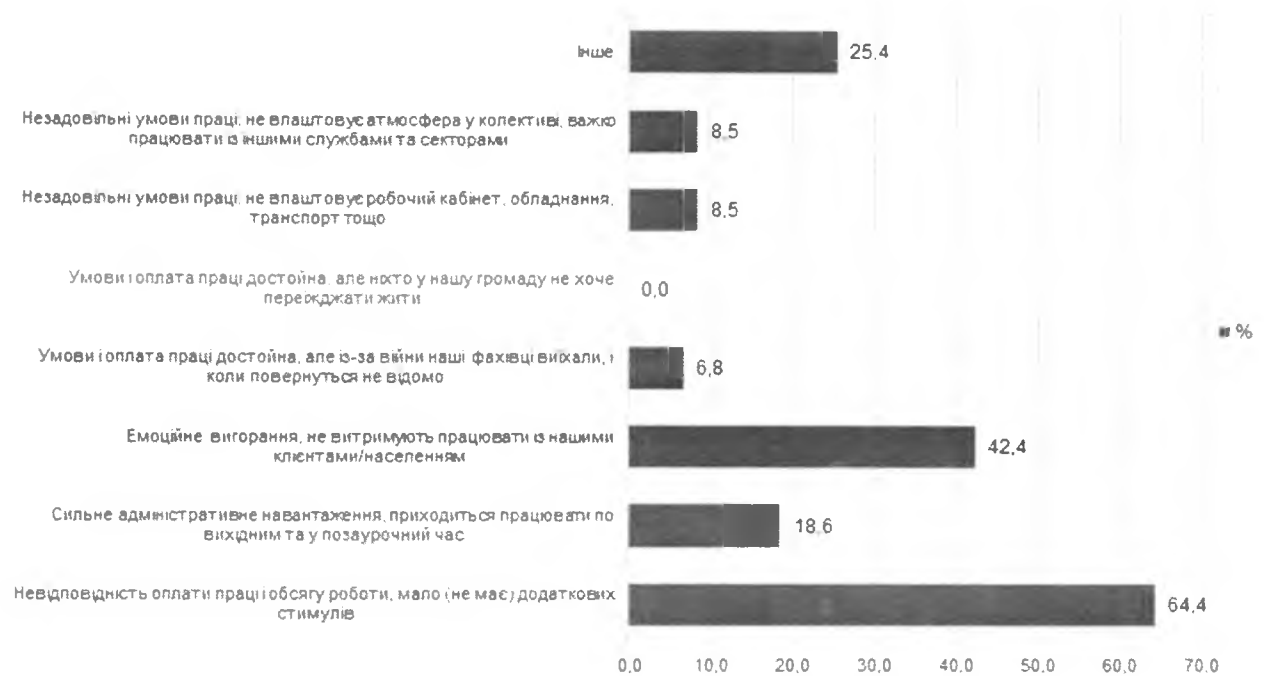
Щербанівській ТГ (15 населених пунктів).

За результатами опитування представників служб справах дітей, надавачів соціальних послуг та органів виконавчої влади³⁷ більше половини (56,9% респондентів) зазначили, що вони відчувають брак і нестачу кадрів з залученням персоналу. Серед основних причин, що заважає знайти потрібну кількість фахівців були визначені наступні (малюнок 10): невідповідність обсягу роботи і заробітної плати та емоційне вигорання (люди не витримують праці зі своїми клієнтами/населенням). Серед інших чинників було зазначено: низька оплата праці, дефіцит місцевого бюджету для утримання необхідної кількості працівників та складність знайти в громадах профільних спеціалістів.

³⁵ Для Полтавської громади було враховано ще 3 райони м. Полтава (Київський, Шевченківський та Подільський), для Кременчуцької громади – 2 райони м. Кременчук (Автозаводський та Крюківський)

³⁶ Новина щодо створення старостинських округів: <https://myrgorod.pl.ua/news/zasidannja-robochoji-grupy-schodotvorennya-starostynskych-okrugiv-myrgorodskoj-gromady>

³⁷ Анкетування громад щодо організаційної спроможності сфери соціального захисту і надання соціальних послуг забезпечувати дітей належними умовами для зростання у сімейному середовищі проводилось ГО „КІСАР” на замовлення Координаційного центру з розвитку сімейного виховання та догляду дітей у період з 17 лютого по 5 березня 2025 року. У опитуванні взяли участь 99 представників ТГ області

Малюнок 10.Відповідь на питання „Що, на вашу думку, завждиє знайти і утримати потрібних фахівців?“, відсотки (відповіді тих, хто відчуває брак та нестачу кадрів)

Наслідки війни ще будуть довгі роки позначатимуться на подальшому соціально-економічному розвитку громад через поглиблення економічної кризи, міграції населення та появі нових соціальних груп.

Уразливість соціальної сфери буде також впливати і на рівень соціальної згуртованості громад, який дуже важливий для економічного відновлення і розвитку, особливо у контексті євроінтеграційних процесів України. „Соціальна і інклюзивна Європа” є однією з 5 цілей Політики згуртованості ЄС на 2021-2027 роки³⁸, що передбачає окремі фінансові інструменти для того, щоб забезпечити справедливий і збалансований розвиток її регіонів.

Очікується, що у наступному фінансовому періоді (2027-2034 роки) Політика згуртованості буде ще посилюватись, щоб зміцнити економічну і соціальну згуртованість в ЄС і підвищити стійкість регіонів до криз та нових викликів. Традиційно, вона буде реалізовуватись через окремі фінансові програми та фонди, участь у яких зможуть взяти ті регіони, які по-перше, будуть відповідати критеріям, а по-друге, через подання якісно підготовленої заявки (проекти). Запровадження проектно-орієнтованого підходу у плануванні і здійсненні капітальних витрат місцевими органами влади і їх комунальними підприємствами також закладається у національній реформі з управління публічними інвестиціями³⁹, реалізацію якої включено до пакету реформ Ukraine Facility. У рамках реалізації цієї реформи має бути запроваджено

³⁸ З еволюцією політики Згуртованості ЄС можна ознайомитись у аналітичному звіті Інституту Громадянського суспільства (посилання: <https://www.csi.org.ua/news/oglyad-evolyuciyi-i-zakonodavstva-dvoh-klyuchovyh-investycyjnyh-polityk-yes-u-novomu-analitychnomu-materiali-vid-ua-eu-zgurtovanist-i-rozvytok/>)

³⁹ Дорожня карта реформування системи управління публічними інвестиціями (посилання: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-skhalayv-dorozhniu-kartu-reformuvannia-upravlinnia-publichnymy-investytsiyami>) .

середньострокове планування публічних інвестицій⁴⁰ у тісному зв'язку з бюджетним плануванням, перегляду системи міжбюджетних трансфертів щодо капітальних видатків, використання Єдиної цифрової інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління процесом відбудови (екосистема DREAM) тощо⁴¹.

Тому у подальшому для реалізації інфраструктурних проєктів, які буде направлено на розвиток і розширення соціальних послуг в громадах, важливо опановувати навички проєктного менеджменту і розуміння проєктного циклу проєкту. Суттєву допомогу у цих процесах можуть надавати громадські організації, які вже реалізують проєктні ініціативи в громади за рахунок залучення донорських коштів. Зокрема, 75% (33 із 44) опитаних представників виконавчих органів у сфері соціального захисту та надавачів соціальних послуг зазначили⁴², що мають досвід співпраці з громадськими та благодійними організаціями та міжнародними донорами (МБО „БФ „Дитячі Містечка” Україна, Товариство Червоного Хреста, МБФ „Українська фундація громадського здоров'я”, БФ „Карітас Полтава”, БО „Світло надії”, ГО „Право на захист”, Гуманітарна місія „Проліска”, БО „БФ „ПосмішкаЮА”, ГО „Людина в біді”, БО „Стабілізейшен Суппорт Сервісез”, БО „Молодіжний благодійний фонд „Ініціатива”, ГО „Ліга соціальних працівників”, ГО „Фундація Простір”, ГО „КРИМСОС”, ГО „Коліщата”, БО „Позитивні жінки Полтави”, ГО „План Б”, Ротарі, МБФ Хесед, ініціатива Всетурбота, Угорська екуменічна служба допомоги, Програма розвитку ООН (UNDP) в Україні, MOM, УВКБ ООН, USAID Говерла).

Активна взаємодія із громадськими і неурядовими організаціями на Полтавщині вже сформувала у громадах розуміння, що необхідно використовувати усі можливості щодо залучення додаткового фінансування на розвиток соціальних послуг. Враховуючи зазначене, на оголошення конкурсу від UNICEF та Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю на отримання гранту для надання соціальних послуг сім'ям з дітьми та дітям та/або послуги раннього втручання, було подано заявки від 24 із 60 громад Полтавщини.

⁴⁰ Публічні інвестиції – капітальні витрати суб'єктів публічного сектора (центрального та місцевих органів влади, державних та комунальних підприємств) на створення і відновлення основних фондів з продуктивним використанням строком понад один рік. Джерелами фінансування можуть бути кошти державного або місцевого бюджету (доходи бюджету, включаючи гранти; зовнішні і внутрішні запозичення), кошти державного або комунального підприємства (власні кошти та залучені), кошти міжнародної технічної допомоги, плата з користувачів інфраструктури.

⁴¹ План заходів з реалізації реформи публічних інвестицій на 2024-2028 роки (посилання: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/588-2024-%D1%80#Text>)

⁴² Анкетування громад щодо організаційної спроможності сфери соціального захисту і надання соціальних послуг забезпечувати дітей належними умовами для зростання у сімейному середовищі проводилось ГО „KICAP” на замовлення Координаційного центру з розвитку сімейного виховання та догляду дітей у період із 17 лютого по 5 березня 2025 року. У опитуванні взяли участь 99 представників ТГ Полтавської області

Таблиця 9. Кадрове забезпечення територіальних громад Полтавської області у наданні соціальних послуг дітям і сім'ям з дітьми, 2024 рік (за даними ситуаційного аналізу громад)

№ з/п	РАЙОНИ, ГРОМАДИ	Чисельність населення ТГ (наявне), осіб	Кількість населених пунктів, од	Кількість старостинських округів	Кадрове забезпечення		Навантаження	
					Соціальний менеджер	ФСР	ФСР на загальну чисельність населення (тис.осіб)	ФСР на старостат та адмін. центр
	КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ РАЙОН							
1	Глобинська міська ТГ	24442	65	19	0	6,5	3,8	0,3
2	Горішньоплавнівська міська ТГ	51292	15	2	н/д	н/д	н/д	н/д
3	Градизька селищна ТГ	15211	28	3	0	2	7,6	0,5
4	Кам'янопотоківська сільська ТГ	11069	11	0	0	1	11,1	1,0
5	Козельщинська селищна ТГ	11764	64	14	0	1	11,8	0,1
6	Кременчуцька міська ТГ	218132	5	1	0	3	72,7	0,8 ⁴³
7	Новогалещинська селищна ТГ	4127	17	3	0	0	0,0	0,0
8	Оболонська сільська ТГ	2619	21	0	0	2	1,3	2,0
9	Омельницька сільська ТГ	4762	20	3	1	2	2,4	0,5
10	Піщанська сільська ТГ	16963	23	6	0	0	0,0	0,0
11	Пришибська сільська ТГ	2800	13	0	0	1	2,8	1,0
12	Семенівська селищна ТГ	15533	44	5	0	11	1,4	1,8
	ЛУБЕНСЬКИЙ РАЙОН							
13	Гребінківська міська ТГ	19897	42	14	0	2	9,9	0,1
14	Лубенська міська ТГ	67483	62	11	0	10	6,7	0,8
15	Новооржицька селищна ТГ	9077	31	7	0	2	4,5	н/д
16	Оржицька селищна ТГ	15231	33	15	0	1	15,2	0,1
17	Пирятинська міська ТГ	29711	46	17	0	9	3,3	0,5
18	Хорольська міська ТГ	31600	93	10	0	17	1,9	1,5
19	Чорнухинська селищна ТГ	9346	37	7	0	3	3,1	0,4
	МИРГОРОДСЬКИЙ РАЙОН							
20	Білоцерківська сільська ТГ	5588	29	6	0	2	2,8	0,3
21	Великобагачанська селищна ТГ	11191	29	6	0	1	11,2	0,1
22	Великобудищанська сільська ТГ	7003	20	6	0	1	7,0	0,1
23	Великосорочинська ТГ	7098	21	6	0	1	7,1	0,1
24	Гадяцька міська ТГ	28499	21	2	0	2	14,2	0,7
25	Гоголівська селищна ТГ	4832	10	3	0	1	4,8	0,3
26	Заводська міська ТГ	11127	11	2	0	2	5,6	0,7
27	Комишнянська селищна ТГ	8133	38	6	0	1	8,1	0,1
28	Краснолуцька сільська ТГ	4243	19	4	0	1	4,2	0,2
29	Лохвицька міська ТГ	22338	50	12	0	5	4,5	0,4

⁴³ Під час розрахунку для Кременчуцької громади, окрім 1 старостату та 1 адміністративного центру громади було додатково враховано 2 райони м. Кременчука (Автозаводський та Крюківський).

№ з/п	РАЙОНИ, ГРОМАДИ	Чисельність населення ТГ (наявне), осіб	Кількість населених пунктів, од	Кількість старостинських округів	Кадрове забезпечення		Навантаження	
					Соціальний менеджер	ФСР	ФСР на загальну чисельність населення (тис.осіб)	ФСР на старостат та адмін. центр
30	Лютенська сільська ТГ	5270	12	3	0	1	5,3	0,3
31	Миргородська міська ТГ	46034	37	0	0	7	6,6	7,0
32	Петрівсько-Роменська сільська ТГ	4283	10	3	0	1	4,3	0,3
33	Ромоданівська селищна ТГ	5487	7	1	0	1	5,5	0,5
34	Сенчанська сільська ТГ	7262	23	4	0	0	0,0	0,0
35	Сергіївська сільська ТГ	2735	13	2	0	1	2,7	0,3
36	Шишацька селищна ТГ	14821	75	13	0	16	0,9	1,1
ПОЛТАВСЬКИЙ РАЙОН								
37	Білицька селищна ТГ	10997	27	6	1	2	5,5	0,3
38	Великорублівська сільська ТГ	4 300	29	3	0	1	4,3	0,3
39	Диканська селищна ТГ	17937	58	9	0	3	5,9	н/д
40	Драбинівська сільська ТГ	3738	16	3	0	0	0,0	0,0
41	Зіньківська міська ТГ	23323	84	16	0	4	5,8	0,2
42	Карлівська міська ТГ	20292	17	4	0	3	6,8	0,6
43	Кобеляцька міська ТГ	25424	63	9	0	2	12,7	0,2
44	Коломацька сільська ТГ	4957	11	3	0	1	5,0	0,3
45	Котелевська селищна ТГ	13427	10	3	0	3	4,5	0,8
46	Ланнівська сільська ТГ	7137	11	4		1	7,1	0,2
47	Мартинівська сільська ТГ	3878	8	2	0	1	3,9	0,3
48	Мачухівська сільська ТГ	6861	27	4	0	1	6,9	0,2
49	Машівська селищна ТГ	11539	21	7		3	3,8	0,4
50	Михайлівська сільська ТГ	5028	14	6	0	1	5,0	0,1
51	Нехворощанська сільська ТГ	4861	10	2	0	1	4,9	0,3
52	Новосанжарська селищна ТГ	23733	49	4	0	2	11,9	0,4
53	Новоселівська сільська ТГ	5318	34	0	0	0	0,0	0,0
54	Опішнянська селищна ТГ	8397	31	3	0	2	4,2	0,5
55	Полтавська міська ТГ	312814	55	8	0	11	28,4	н/д ⁴⁴
56	Решетилівська міська ТГ	22963	85	8		3	7,7	0,3
57	Скороходівська селищна ТГ	8501	22	4		3	2,8	0,6
58	Терешківська сільська ТГ	10080	20	2		1	10,1	0,3
59	Чутівська селищна ТГ	11654	29	7	1	3	3,9	0,4
60	Щербанівська сільська ТГ	17588	15	0	0	3	5,9	3,0

⁴⁴ Для Полтавської громади окрім 8 старостатів та 1 адміністративного центру громади необхідно ще враховувати 3 райони м. Полтави (Київський, Шевченківський та Подільський)

РЕГІОНАЛЬНИЙ ПЛАН ЗАХОДІВ
на 2025-2026 роки з реалізації у Полтавській області Стратегії забезпечення права
кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024-2028 роки

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Джерела фінансування	Відповідальні за виконання	Партнери
1	2	3	4	5	6
Стратегічна ціль 1. Підвищення спроможності сімей з дітьми здійснювати догляд та виховання дітей, забезпечувати безпечне та сприятливе для розвитку дітей середовище					
Операційна ціль 1.1. Запровадження підтримки сімей з дітьми, що передбачає надання фінансової, матеріальної допомоги та підвищення батьківської спроможності до виконання своїх обов'язків з догляду та виховання дітей					
1.1.1.Забезпечення доступу кожної дитини, сім'ї з дітьми, майбутніх батьків, у тому числі тимчасово переміщених (евакуйованих) внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, до інклюзивних	1) інформування про існуючі в регіоні універсальні інклюзивні послуги (базові соціальні, освітні, медичні послуги) для сімей з дітьми різного віку та можливості їх отримання, розроблення доступної і дружньої до користувача інформаційної системи з актуальними даними та висвітленням на сайті кожної територіальної громади	травень 2025 р.- вересень 2025 р.	місцеві бюджети позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення обласної державної (військової) адміністрації (далі – ПОД(В)А), Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна, проект „Better care” у Кременчуцькій, Лубенській, Миргородській, Пирятинській, Шишацькій громадах
універсальних послуг у територіальній громаді (базових медичних, освітніх, соціальних та інших послуг, в тому числі психосоціальної підтримки, які доступні для всього дитячого населення громади та сімей з	2) налагодження в територіальних громадах міжвідомчої взаємодії надавачів соціальних послуг із забезпечення права кожної дитини на зростання в сімейному оточенні для виявлення цільових груп, оцінки їх потреб, планування міжвідомчих маршрутів та надання послуг, у тому числі в кризових ситуаціях	травень 2025 р.- вересень 2025 р.	місцевий бюджет, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна, проект „Better care” у Кременчуцькій, Лубенській, Миргородській, Пирятинській, Шишацькій громадах

1	2	3	4	5	6
дітьми незалежно від становища)	3) забезпечення інформування та проведення щорічних заходів у громадах для формування навичок відповідального батьківства серед батьків, майбутніх батьків, осіб, які їх замінюють, та родичів, до яких тимчасово влаштовано дітей	квітень 2026 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	4) проведення інформаційно-просвітницької роботи серед вагітних жінок, породіль батьків дітей раннього віку щодо важливості турботи про психічне здоров'я та способів отримання психологічної допомоги через консультативні пункти, пологові відділення, жіночі консультації, ЦНАП	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	5) впровадження системи профілактичних медичних оглядів дітей від народження до 4 років, із застосуванням універсально-прогресивної моделі домашніх візитів та доступності послуги для сільського населення	протягом 2025 року	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	6) забезпечення територіальних громад необхідною кількістю шкільних автобусів відповідно до чисельності дітей, що потребують послуги з підвезення школярів до закладів освіти, з урахуванням спеціального транспорту для осіб із порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату та інших маломобільних груп населення	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний бюджет, місцеві бюджети	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	7) забезпечення на рівні області соціальних послуг із тимчасового проживання (за потреби не менше року) та спеціалізованої допомоги для сімей (матерів), вагітних, матерів з дітьми віком 0-3 років у кризових ситуаціях (у тому числі на базі притулків для постраждалих від насильства осіб/жінок з дітьми, кризових центрів, соціальних квартир, центрів матері та дитини) відповідно до визначеної потреби в регіоні	травень 2025 р.- рудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	8) запровадження медико-соціального патронажу для вагітних жінок „групи ризику” починаючи з другого/третього триместру з метою попередження відмови від новонароджених та підвищення батьківської спроможності	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
1.1.2. Підвищення економічної спроможності сімей з дітьми	1) проведення на рівні кожної громади аналізу потреби, наявності та стану організації позашкільного дозвілля для дітей дошкільного та шкільного віку, враховуючи роботу груп продовженого дня та гуртки в закладах загальної середньої освіти, закладах позашкільної освіти, культури, спорту	травень 2025 р.- червень 2025 р.-	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент культури і туризму ПОД(В)А, Управління молоді та спорту ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	2) збільшення можливості змістовної зайнятості дітей (зокрема, дітей, які мають особливі освітні потреби, дітей, які проживають в сільській місцевості) в позаурочний час, що включає організацію дозвілля в закладах позашкільної	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний бюджет, місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент культури і туризму ПОД(В)А, Управління молоді та спорту ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	ГО „Видимі жінки”

1	2	3	4	5	6
	освіти, культури, роботу груп продовженого дня закладів загальної середньої освіти, молодіжної інфраструктури та сфери спорту				
	3) інформування та консультування громадян про можливість отримання соціальних послуг з догляду на професійній основі (в т. ч. послуги „Муніципальна няня”), сприяння підготовці та перепідготовці фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	4) запровадження місцевих програм підтримки працевлаштування та профорієнтації молоді, матерів після відпустки по догляду за дитиною, членів сімей військово-службовців та ветеранів, створення системи стимулів і пільг для роботодавців, з урахуванням можливостей державних програм і ініціатив неурядових організацій	липень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій ПОД(В)А, Управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб ПОД(В)А, Полтавський обласний центр зайнятості, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	5) проведення навчань щодо розвитку власної справи та/або самозайнятості для молоді, матерів/батьків, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною, одиноких матерів /батьків, членів сімей діючих військовослужбовців, ветеранів	липень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій ПОД(В)А, Полтавський обласний центр зайнятості, Управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб ПОД(В)А, Управління молоді та спорту ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна: проєкт зі сприяння самозайнятості у Кременчуцькій, Лубенській, Миргородській, Полтавській громадах

1	2	3	4	5	6
	б) забезпечення безоплатного гарячого харчування для усіх учнів початкової школи, в тому числі для груп продовженого дня за кошти державної субвенції та/ або передбачити фінансування з місцевого бюджету за її відсутності	постійно	місцеві бюджети	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
Операційна ціль 1.2. Забезпечення участі всіх дітей з особливими освітніми потребами та/або інвалідністю у житті територіальної громади на рівні зі своїми однолітками					
1.2.1 Впровадження механізмів раннього виявлення потреб дитини у підтримці, направлення її для подальшої діагностики та організації надання допомоги і підтримки	1) забезпечення використання працівниками закладів охорони здоров'я Національного класифікатора НК 030:2022 „Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я”, приведення у відповідність з ним критеріїв оцінки фізичного розвитку дитини відповідного віку, індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю, цифровізація форми індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю, вдосконалення процедури здійснення контролю за її виконанням	травень-серпень 2025 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	2) поширення серед батьків дітей дошкільного віку інструментів раннього виявлення порушень розвитку та здоров'я дитини	травень-серпень 2025 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	3) забезпечення територіальної доступності інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до чисельності дитячого населення в межах передбачених видатків на їх утримання	травень 2025 р.-грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	4) проведення інформаційно-просвітницької роботи щодо послуг, які надаються інклюзивно-ресурсними центрами, та порядку звернення до них	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	5) забезпечення виявлення дітей, які мають потребу в підтримці у зв'язку з порушеннями розвитку та здоров'я, особливо у сільській місцевості, забезпечення відповідного реагування та надання необхідної допомоги, у т. ч. створення та підготовка міждисциплінарних бригад	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
1.2.2 Створення умов для залучення у життя територіальної громади дітей з особливими освітніми потребами та/або інвалідністю, а також їх сімей	1) інформування про існуючі в регіоні медичні, освітні, реабілітаційні послуги для дітей з інвалідністю, розроблення доступної та дружньої до користувача інформаційної системи із актуальними даними та висвітленням на сайті кожної територіальної громади	червень 2025 р.- листопад 2025 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти та науки ПОД(В)А, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	2) проведення аналізу потреб на регіональному рівні у реабілітаційних послугах для дітей з інвалідністю у сфері охорони здоров'я, освіти та соціального захисту населення	серпень- жовтень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент освіти та науки, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	3) оптимізація мережі надавачів реабілітаційних послуг для дітей з інвалідністю у сфері охорони здоров'я, освіти та соціального захисту населення, які передбачають доступ до них сім'ям з дітьми із сільської місцевості	грудень 2025 р.- березень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти та науки ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	4) забезпечення доступності в територіальних громадах регіону медичних послуг медичної реабілітації немовлят, які народились передчасно та/або хворими, протягом перших трьох років життя; реабілітаційної допомоги дітям в амбулаторних та стаціонарних умовах; психіатричної допомоги дітям; паліативної допомоги дітям (зокрема, мобільної паліативної допомоги) відповідно до виявлених в громадах потреб у цих послугах, та шляхом виконання відповідними закладами охорони здоров'я умов закупівлі зазначених послуг у межах програми державних гарантій медичного обслуговування населення.	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	5) забезпечення доступності навчання в закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, які потребують четвертого або п'ятого рівня підтримки, в межах передбачених видатків на утримання закладів освіти	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	6) надання транспортних послуг із підвезення дітей з інвалідністю та/або високими потребами у підтримці для отримання освітніх, соціальних, медичних, реабілітаційних послуг у межах передбачених видатків на надання транспортних послуг	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	7) організація надання дітям з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти, дітям, які не відвідують закладів освіти за станом здоров'я, підтримки в освітньому процесі відповідно до їх потреб	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	8) забезпечення впровадження реабілітаційного маршруту дитини для отримання реабілітаційних послуг в регіоні, визначення потреб у таких послугах та розвиток мережі їх надавачів відповідно до потреб населення	протягом 2025 року	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	9) забезпечення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації) дітей з інвалідністю, дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в межах передбачених видатків на забезпечення допоміжними засобами реабілітації	постійно	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	10) забезпечення функціонування надавачів соціальних послуг, що надають батькам або особам, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю, послуг з тимчасового відпочинку	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	ГО „Видимі жінки”
	11) організація надання в громадах соціальних послуг сім'ям з дітьми та дітям та/або послуги раннього втручання відповідно до визначених потреб, у рамках реалізації постанови	червень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	Кабінету Міністрів України від 17.01.2025 № 40				
	12) створення інклюзивних груп у дошкільних закладах дошкільної освіти та інклюзивних класів у закладах загальної середньої освіти відповідно до потреб дітей з особливими освітніми потребами	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент освіти та науки ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	13) забезпечення виявлення дітей та сімей з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах або в яких існує ризик потрапляння в такі обставини, відповідного реагування та надання допомоги з метою реалізації права дитини на виховання в сім'ї	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	14) створення та підтримування діяльності груп взаємодопомоги та громадських об'єднань батьків дітей з особливими освітніми потребами та/або інвалідністю, зокрема, залучення їх до прийняття рішень, які стосуються їхніх дітей та сімей	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
Операційна ціль 1. 3. Забезпечення доступу дітей та сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах або можуть потрапити у такі обставини, до соціальних послуг, які відповідають їх індивідуальним потребам та надаються на основі принципів інтегрованості, інклюзивності, послідовності та доступності					
1.3.1 Посилення спроможності усіх суб'єктів, які працюють з дітьми та сім'ями, виявляти ознаки вразливості дітей та сімей на ранніх етапах, забезпечувати необхідне реагування та	1) впровадження методики оцінювання ризику відмови батьків, інших законних представників, родичів забрати дитину з пологового будинку, іншого закладу охорони здоров'я та порядку міжвідомчої взаємодії (зокрема, шляхом обміну інформацією про дитину та сім'ю, яка	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
організацію допомоги відповідно до потреб	обробляється в державних електронних інформаційних системах) працівників закладів охорони здоров'я, надавачів соціальних послуг із забезпечення надання допомоги з метою збереження сім'ї для дитини				
	2) посилення міжвідомчої взаємодії усіх суб'єктів, які працюють з дітьми та сім'ями в територіальній громаді та на рівні регіону для надання допомоги сім'ям з дітьми, які перебувають в складних життєвих обставинах або можуть потрапити у такі обставини	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти і науки, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	3) впровадження в кожній територіальній громаді з урахуванням положень законодавства порядку виявлення дітей і сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, відповідного реагування та організації надання допомоги, забезпечення моніторингу його виконання	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
1.3.2 Забезпечення сталості функціонування системи надання соціальних послуг на рівні територіальної громади	1) регулярне проведення для міжвідомчих робочих груп територіальних громад та області навчання з визначення потреб адміністративно-територіальної одиниці / територіальної громади у соціальних послугах, їх планування та надання	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого, неурядові організації (за згодою)	
	2) забезпечення визначення потреб адміністративно-територіальної одиниці / територіальної громади області у соціальних послугах із забезпечення права дитини на	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого	

1	2	3	4	5	6
	зростання в сімейному оточенні, комплексних спеціалізованих соціальних послуг (у т.ч визначення можливостей надання соціальних послуг шляхом міжмуніципального співробітництва громад)			самоврядування (за згодою)	
	3) включення до регіональних та місцевих стратегічних, прогнозних та програмних документів, програм комплексного відновлення областей, територій територіальних громад (у разі їх розроблення) завдань і заходів, спрямованих на задоволення потреб територіальної громади в соціальних послугах для дітей та сімей з дітьми	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	4) надання методичної, організаційної та експертної підтримки територіальних громад у впровадженні сталих моделей надання соціальних послуг дітям та сім'ям з дітьми, відповідно до визначених потреб, з використанням інструментів міжмуніципального співробітництва, соціального замовлення, державно-приватного партнерства, конкурсних підходів, публічних закупівель та місцевих програм.	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна: проєкт NORAD, що передбачає надання мобільними бригадами соціально-психологічних послуг (вся область)
1.3.3. Організація надання на рівні територіальної громади пакета послуг із забезпечення права дитини на зростання в сімейному оточенні та доступності комплексних спеціалізованих	1) впровадження програм підготовки працівників надавачів послуг, які включені до пакета послуг із забезпечення права дитини на зростання в сімейному оточенні, а також соціальної послуги із соціально-психологічної реабілітації дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, зокрема, шляхом підготовки регіональних тренерів	вересень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
соціальних послуг відповідно до потреб сімей з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах або можуть потрапити в такі обставини	2) сприяння громадам в організації надання дітям та сім'ям з дітьми послуг, включених до пакета послуг із забезпечення права дитини на зростання в сімейному оточенні та доступності комплексних спеціалізованих соціальних послуг, відповідно до потреб адміністративно-територіальної одиниці/ територіальної громади у соціальних послугах, в межах передбачених видатків громади на надання таких послуг чи громад (у разі співробітництва громад) та з залученням позабюджетних коштів.	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна проєкт NORAD: надання мобільними бригадами в області соціально-психологічних послуг та центрами укріплення сім'ї в пілотних громадах
	3) визначення потреб територіальної громади / жителів області у соціальних послугах, що надаються стаціонарно в соціальних центрах матері та дитини, кризових кімнатах / притулках / центрах для постраждалих від домашнього насильства / центрах соціально-психологічної допомоги, а також у соціальній послугі соціально-психологічної реабілітації осіб із залежністю від наркотичних засобів чи психотропних речовин	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	4) організація надання та забезпечення доступності соціальної послуги соціально-психологічної реабілітації осіб із залежністю від наркотичних засобів чи психотропних речовин, а також соціальних послуг, що надаються стаціонарно в соціальних центрах матері та дитини, кризових	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	кімнатах/притулках/ центрах для постраждалих від домашнього насильства/ центрах соціально-психологічної допомоги, з урахуванням потреб населення в таких послугах, у межах передбачених видатків на їх надання та із залученням позабюджетних коштів				
	5) організація надання та забезпечення доступності соціальних, реабілітаційних і паліативних послуг дітям раннього віку, дітям з інвалідністю та матерям з дітьми у складних життєвих обставинах	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
1.3.4. Забезпечення якості надання соціальних послуг надавачами соціальних послуг усіх форм власності	1) проведення моніторингу надання соціальних послуг для дітей та сімей з дітьми, оцінки їх якості (в тому числі зовнішньої) та оприлюднення їх результатів	протягом 3 місяців після припинення (скасування) дії правового режиму воєнного стану	державний та місцеві бюджети	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, Головне управління Національної соціальної сервісної служби в Полтавській області, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	2) здійснення контролю за дотриманням державних стандартів надання соціальних послуг, якістю надання соціальних послуг для дітей та сімей з дітьми	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети	Головне управління Національної соціальної сервісної служби в Полтавській області, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	3) інформування організацій, підприємств та установ, які надають соціальні послуги, про важливість та переваги реєстрації у реєстрі надавачів соціальних послуг, надавати їм консультативну допомогу у процесі реєстрації	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
Операційна ціль 1.4. Отримання дітьми, які залишилися без батьківського піклування, у тому числі дітьми з інвалідністю, тимчасового догляду та виховання в умовах, наближених до сімейних					
1.4.1 Розроблення та впровадження механізмів запобігання влаштуванню дітей у заклади, які здійснюють інституційний догляд та виховання	1) організація роботи на рівні територіальної громади із забезпечення прав і найкращих інтересів дитини після отримання повідомлення про зарахування дитини на цілодобове перебування до закладів, що здійснюють інституційний догляд та виховання, для подолання причин виникнення в такому влаштуванні/ зарахуванні та пошуку альтернативних рішень у відповідності до постанови КМУ від 14.08.2021 № 843	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	2) посилення міжвідомчої взаємодії у сфері виявлення, реагування та запобігання інституціалізації дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, проведення спільних міжвідомчих оперативно-профілактичних заходів та забезпечення своєчасного виявлення дітей, які залишилися без батьківського піклування, надання їм відповідного статусу та влаштування у сімейні форми виховання	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	3) проведення комплексного моніторингу системи послуг для дітей раннього віку на регіональному рівні з метою вивчення динаміки влаштування та вибуття дітей до/з інституційних закладів, оцінки діяльності центрів матері і дитини та визначення потреб у паліативних і спеціалізованих послугах, як основи для планування альтернатив інституційному догляду	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	4) визначення та планування соціальних послуг для дітей і родин, у зв'язку із трансформацією інституційних закладів, з урахуванням потреб дітей, які можуть бути влаштовані в сім'ю, та окремих рішень для дітей з тяжкими порушеннями розвитку, які потребують спеціалізованих моделей підтримки	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	5) проведення навчання для керівників та членів органів опіки та піклування щодо принципу найкращих інтересів дитини, порядку їх визначення і забезпечення, а також щодо механізмів запобігання влаштуванню дітей, особливо раннього віку, до закладів інституційного догляду	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	6) забезпечення на рівні області послуги тимчасового проживання (за потреби не менше року) та спеціалізованої допомоги для сімей (матерів), вагітних, матерів з дітьми віком до 3 років у кризових ситуаціях, у тому числі на базі притулків для постраждалих від насильства осіб/жінок з дітьми, кризових центрів, соціальних квартир, центрів матері та дитини, відповідно до оцінки соціальної потреби в області	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	7) забезпечення розвитку Полтавського обласного соціального центру матері та дитини, як універсальній моделі запобігання раннього сирітства та альтернативі інституційному догляду в контексті	вересень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб	

1	2	3	4	5	6
	відпрацьованої концепції з комплексної реновації закладу				
1.4.2 Розвиток у територіальних громадах патронатних сімей або інших форм виховання з умовами, наближеними до сімейних, як альтернативи влаштування дітей до будинків дитини, центрів соціально-психологічної реабілітації, притулків та інших закладів для дітей	1) визначення потреб територіальних громад у запровадженні послуги патронату над дитиною, пошук та первинний відбір кандидатів у патронатні вихователі та їхні помічники, здійснення систематичного моніторингу діяльності патронату	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	2) проведення постійно діючої інформаційної кампанії з рекрутингу кандидатів у патронатні вихователі та сімейні форми виховання на рівні громади, у т. ч. зі спеціалізацією на влаштування дітей з інвалідністю	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	3) проведення навчання та підвищення кваліфікації сімей патронатних вихователів	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	4) надання підтримки територіальним громадам з метою організації, надання соціальної послуги соціального супроводу сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, сім'ям, діти з яких вилучені та влаштовані у сім'ї патронатних вихователів	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	5) вивчення потреб громад у необхідності функціонування малих групових будинків або інших закладів, в тому числі соціального захисту дітей	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	6) надання підтримки територіальним громадам з метою організації, надання соціальної послуги патронату над дитиною	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, служба у справах дітей ПОД(В)А, органи місцевого	

1	2	3	4	5	6
	зі спеціалізацією для влаштування немовлят і дітей з особливими потребами			самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
Стратегічна ціль 2. Зростання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у тому числі дітей з інвалідністю, в сімейному оточенні					
Операційна ціль 2.1. Задоволення потреб дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у тому числі дітей, які потребують особливих умов проживання чи спеціального догляду, у зростанні в сімейному оточенні					
2.1.1 Створення та функціонування сімейних форм виховання, прийняття рішень про влаштування дитини з урахуванням її найкращих інтересів і потреб	1) проведення інформаційно-просвітницьких, навчальних заходів щодо рекрутингу кандидатів для створення прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	2) запровадження спеціалізації прийомних сімей з метою створення умов для зростання в сімейному оточенні дітей, які потребують особливих умов проживання чи спеціального догляду, з передбаченням відповідного матеріального, фінансового забезпечення та соціального супроводу таких сімей працівниками надавачів послуг, які пройшли спеціальну підготовку	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	3) проведення регулярних навчань (тренінгів, семінарів) для працівників служб у справах дітей з питань взаємодобору дитини до сімейних форм виховання, організації знайомства дитини та сім'ї, врахування думки дитини та ухвалення рішень відповідно до її найкращих інтересів.	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, служба у справах дітей ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна, реалізація проекту „Better care” у Кременчуцькій, Лубенській, Миргородській, Пирятинській, Шишацькій громадах

1	2	3	4	5	6
	4) формування бази (комунальних, приватних) потенційних приміщень придатних для перетворення на малі групові будинки, згідно потреби громади у розвитку послуг для профілактики потрапляння дітей в інституційні заклади	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	5) сприяння усиновленню, створенню альтернативних сімейних форм виховання (опіка, піклування, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу) з передбаченням відповідного матеріального, фінансового забезпечення та соціального супроводу таких сімей працівниками надавачів послуг, які пройшли спеціальну підготовку	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
2.1.2 Підвищення спроможності та відповідальності органів місцевого самоврядування за створення та забезпечення функціонування сімейних форм виховання для влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також сприяння їх інтеграції у життя територіальної громади, зокрема шляхом надання послуг і підтримки дітям з інвалідністю та сім'ям, в яких вони виховуються	1) проведення навчання для представників органів місцевого самоврядування з питань виявлення, обліку та соціального захисту дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування, створення сімейних форм виховання та влаштування в них дітей	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	2) планування та створення сімейних форм виховання з урахуванням результатів оцінювання потреб територіальної громади	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	3) розроблення та впровадження регіональних/місцевих програм спрямованих на розвиток і підтримку функціонування сімейних форм виховання	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	4) запровадження обміну досвідом між територіальними громадами щодо успішних практик створення, функціонування та підтримки сімейних форм виховання	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	5) моніторинг діяльності місцевих органів влади та соціальних служб щодо розвитку сімейних форм виховання відповідно до потреб дітей-сиріт, дітей без батьківського піклування, дітей з інвалідністю та підлітків, виявлення дітей, залишених без батьківського піклування, надання статусу дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування та влаштування в сімейні форми виховання	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
2.1.3 Запровадження ефективних механізмів інформування та залучення осіб для створення сімейних форм виховання для влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	1) проведення інформаційних кампаній з метою популяризації сімейних форм виховання дітей, формування в суспільстві позитивного ставлення до сімей, які виховують дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у тому числі із залученням релігійних конфесій та залучення кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі, наставники тощо	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	Представництво Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні, БО „Надія і дім для дітей”, МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна
	2) проведення онлайн-навчання для працівників служб у справах дітей, центрів соціальних служб/центрів надання соціальних послуг з питань комунікації та мотивування потенційних опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів, кандидатів в усиновлювачі	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	3) проведення інформаційно-просвітницьких заходів для представників медіа (засобів масової інформації), щодо висвітлення питань влаштування дітей у сімейні форми виховання та усиновлення, поширення інформації про дітей, які потребують влаштування в сім'ю, популяризації позитивного досвіду громад, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів та осіб, які мають досвід проживання і виховання у таких сім'ях	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування; неурядові організації (за згодою)	
	4) створення на офіційних веб-сайтах органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, служб у справах дітей інформаційних розділів для громадян з питань створення, функціонування сімейних форм виховання, умов влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в такі сім'ї, а також поширення позитивного досвіду громад і сімей щодо розвитку сімейних форм виховання, із залученням опікунів, піклувальників, прийомних батьків і батьків-вихователів	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
2.1.4 Забезпечення якісного відбору, підготовки та супроводу осіб, які бажають взяти дитину на виховання, формування навичок догляду за дітьми,	1) впровадження критеріїв первинного відбору потенційних опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів, а також інструментів психоемоційного оцінювання для визначення їх мотивації та спроможності виховувати дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, а	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
захисту їх прав та інтересів	також перегляду/повторного розгляду рекомендацій, наданих за результатами навчання				
	2) забезпечення підтримки та супроводу осіб, які виявили бажання створити сімейну форму виховання, у т. ч. шляхом консультування, надання допомоги в оформленні документів та психологічної підтримки	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, неурядові організації (за згодою)	
	3) планування та проведення навчання потенційних опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів відповідно до потреби у створенні сімейних форм виховання в межах передбачених видатків на такі цілі та із залученням позабюджетних коштів	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	4) забезпечення підготовки, підвищення кваліфікації та супервізії тренерів, які проводять навчання потенційних опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів, у межах передбачених видатків та із залученням позабюджетних коштів	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
Операційна ціль 2.2. Отримання дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, та сім'ями, в яких вони виховуються, належної підтримки					
2.2.1 Забезпечення професійної підтримки сімей, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування,	1) забезпечення надання соціальної послуги соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, відповідно до виявлених потреб сімей	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна, проект "Дитячі Оселі" (Children's Living Places)

1	2	3	4	5	6
працівниками надавачів соціальних послуг, які пройшли спеціальну підготовку та володіють відповідними навичками	2) проведення навчання та підвищення кваліфікації фахівців, які здійснюють соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, із залученням недержавних організацій, що мають відповідну експертизу	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	3) здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства надавачами соціальних послуг під час супроводу прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, сімей, в яких виховуються діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування	січень - травень 2026 р.	державний та місцеві бюджети	Головне управління Національної соціальної сервісної служби України у Полтавській області, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	4) сприяння створенню та підтримці діяльності груп взаємодопомоги батьків-вихователів, прийомних батьків, опікунів, піклувальників з розповсюдження позитивного досвіду виховання дітей	травень 2025 р.- березень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
2.2.2 Забезпечення належного рівня матеріального забезпечення та соціального захисту осіб, які виховують дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, зокрема з урахуванням необхідності в	1) здійснення моніторингу стану утримання та рівня забезпечення потреб дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуються в сімейних формах виховання	протягом 2025 року	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	2) сприяння у забезпеченні належного облаштування житлових приміщень дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей (за згодою батьків-вихователів та прийомних батьків)	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
задоволенні потреб дітей з інвалідністю	3) забезпечення оздоровлення та відпочинку дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуються в сімейних формах виховання	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Управління молоді та спорту ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	4) забезпечення залучення дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуються в сімейних формах виховання, до участі у гуртках, спортивних секціях тощо відповідно до їх потреб та інтересів	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Управління молоді та спорту ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	5) забезпечення належних житлових умов, надання фінансової та натуральної допомоги дитячим будинкам сімейного типу, прийомним сім'ям, опікунам, піклувальникам при влаштуванні дитини в родину для забезпечення її першочергових потреб (закупівля меблів, одягу, взуття, допоміжних засобів реабілітації, ліків тощо)	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна
	6) забезпечення проведення медичного обстеження та лікування (за потреби) дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуються в сімейних формах виховання, у тому числі за наявності медичних потреб дитини, які не покриваються програмою державних гарантій	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
Операційна ціль 2.3. Реалізація права дитини на зростання в сімейному оточенні шляхом усиновлення з урахуванням найкращих інтересів дитини					
2.3.1 Забезпечення підбору, підготовка та супровід осіб, які бажають усиновити дитину	1) проведення моніторингу щодо готовності людей до усиновлення дитини з метою визначення цільових груп для проведення інформаційних кампаній із рекрутингу кандидатів в усиновлювачі із урахуванням характеристик дітей, які перебувають на обліку	липень - грудень 2025 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	2) проведення цільових інформаційних кампаній з популяризації усиновлення дітей/родинних груп з урахуванням їх віку та стану здоров'я, які перебувають на обліку з усиновлення	травень 2025 р.- березень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	3) проведення навчання для працівників служб у справах дітей, центрів надання соціальних послуг щодо проведення первинного відбору кандидатів в усиновлювачі, оцінки їхніх потреб та організації супроводу	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, служба у справах дітей ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна проєкт „Дитячі Оселі” (Children’s Living Places), проєкт „Better care” у Кременчуцькій, Лубенській, Миргородській, Пирятинській, Шишацькій громадах
	4) проведення навчання кандидатів в усиновлювачі з залученням вузькопрофільних фахівців	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна проєкт „Дитячі Оселі” (Children’s Living Places)

1	2	3	4	5	6
	5) проведення заходів з підвищення кваліфікації опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	6) впровадження інструментів оцінювання спроможності осіб, які бажають усиновити дитину, забезпечити догляд та виховання дитини, їх мотивації з метою недопущення постановки на облік кандидатів в усиновлювачі осіб, інтереси яких суперечать інтересам дитини	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	7) запровадження стимулів для усиовлення дітей, зокрема дітей старшого віку, дітей з інвалідністю, сімейних груп (братів і сестер)	січень - червень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Органи місцевого самоврядування (за згодою)	
2.3.2 Дотримання процедури усиовлення, зокрема в частині ведення обліку дітей, які можуть бути усиовлені, та кандидатів в усиовлювачі для підбору відповідної сім'ї для дитини з урахуванням її інтересів	1) проведення навчання (тренінгів, семінарів) працівників служб у справах дітей щодо провадження діяльності з усиовлення	травень 2025 р.- березень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	2) забезпечення системної роботи з кандидатами в усиовлювачі для усиовлення ними дітей, зокрема, інформування їх про дітей, які перебувають на обліку з усиовлення, супровід усиовлювачів у процесі взаємодобору дитини і сім'ї, встановлення контакту з дитиною	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
2.3.3 Підтримка сімей усиовлювачів, зокрема усиовлювачів дітей з інвалідністю, з дотриманням	1) забезпечення підтримки сімей усиовлювачів, спрямованої на адаптацію усиовленої дитини в сім'ї, можливості отримання соціально-психологічної підтримки для запобігання скасування усиовлення (за згодою усиовлювачів)	протягом 2025 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
найкращих інтересів дітей після усиновлення	2) проведення аналізу рішень судів про скасування усиновлення, зокрема підстав і причин прийняття судом таких рішень, практики представництва інтересів дитини, її подальшого влаштування та соціально-психологічного супроводу	січень - березень 2026 р.	місцеві бюджети	Служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
Стратегічна ціль 3. Забезпечення зростання у сімейному оточенні тимчасово переміщених (евакуйованих), примусово переміщених, депортованих дітей, а також дітей з тимчасово окупованої території, території, де ведуться чи можуть вестися бойові дії, які повернулися чи евакуйовані в безпечні регіони України, та їх інтеграція в життя територіальної громади					
Операційна ціль 3.1. Повернення тимчасово переміщених (евакуйованих) дітей, які отримують інституційний догляд та виховання, з місць тимчасового переміщення (евакуації) відповідно до їх потреб та найкращих інтересів					
3.1.1 Налагодження співпраці з іноземними державами, до яких тимчасово переміщено (евакуйовано) дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, із закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, для забезпечення їх безпечного повернення в Україну	1) налагодження взаємодії із компетентними органами іноземних держав, до яких тимчасово переміщено (евакуйовано) дітей із закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, з метою оперативного врегулювання питань забезпечення доступу дітей до послуг під час перебування за місцем тимчасового переміщення (евакуації) відповідно до їх потреб, а також повернення дітей в Україну у разі прийняття компетентними органами України рішення про передання дитини на виховання батькам, влаштування під опіку, піклування, у прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу або усиновлення	травень 2025 р.- березень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	2) налагодження взаємодії із компетентними органами іноземних держав до яких тимчасово переміщено (евакуйовано) дітей із закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, з метою	травень 2025 р.- березень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	узгодження гарантій забезпечення належного догляду, виховання та утримання дітей, які за рішеннями обласних, Київської міської держадміністрацій (військових адміністрацій) тимчасово залишаються за кордоном після повернення групи, у складі якої їх було тимчасово переміщено (евакуйовано), повернення таких дітей в Україну після завершення ними навчання, лікування чи реабілітації за місцем тимчасового переміщення (евакуації), можливість працівників закордонної дипломатичної установи України спілкуватися з ними та здійснювати нагляд за умовами їх проживання і виховання				
	3) організація співпраці з громадськими об'єднаннями та міжнародними неурядовими організаціями з метою координації спільних дій для забезпечення доступності послуг для тимчасово переміщених (евакуйованих) дітей відповідно до їх потреб за місцем тимчасового переміщення (евакуації), а також їх повернення в Україну із урахуванням їх потреб і найкращих інтересів	травень 2025 р.- березень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
3.1.2 Планування повернення на територію України тимчасово переміщених (евакуйованих) дітей із закладів, які здійснюють	1) забезпечення оцінювання потреб кожної дитини, яка тимчасово переміщена (евакуйована) із закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, та складання індивідуального плану її повернення на територію України з метою	травень 2025 р.- серпень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації,	

1	2	3	4	5	6
інституційний догляд та виховання це компетенція вище обласного рівня – пропоную видалити	реалізації права дитини на виховання в сім'ї, врахування її потреб і думки			органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	2) проведення моніторингу спроможності громад області щодо можливості прийняття та повернення дітей, які були тимчасово переміщені (евакуйовані) із закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання у сімейні форми виховання	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Служба у справах дітей ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	3) забезпечення моніторингу повернення тимчасово переміщених (евакуйованих) із закладів дітей, внесення відповідної інформації до Єдиного банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів з метою недопущення порушення прав таких дітей, передання їх стороннім особам чи залишення без підтримки та супроводу за кордоном	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	4) забезпечення проведення моніторингу умов перебування та дотримання прав дітей, які тимчасово переміщені (евакуйовані) із закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, за кордон, а також дітей, які за рішеннями обласних, Київської міської держадміністрацій (військових адміністрацій) тимчасово залишилися за кордоном після повернення групи, у складі якої вони були тимчасово переміщені (евакуйовані), і	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	повернення таких дітей в Україну та їх реінтеграція після завершення ними навчання, лікування чи реабілітації за місцем евакуації				
3.1.4 Забезпечення реінтеграції тимчасово переміщених (евакуйованих) дітей, які мають батьків, інших законних представників, із закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, у їх сім'ї шляхом належної підготовки та супроводу таких сімей	1) організація роботи з реалізації передбачених законодавством заходів для забезпечення реінтеграції дітей в їхні сім'ї з урахуванням найкращих інтересів дітей, зокрема щодо вивчення питання можливості повернення дитини в сім'ю, оцінювання потреб сім'ї у соціальних послугах, підготовки її до повернення дитини 2) організація роботи з батьками, іншими законними представниками дитини з метою підтримання ними контактів (зокрема в режимі відеоконференцій) з дітьми, які тимчасово переміщені (евакуйовані) із закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, надання їм інформації про стан дитини, місце її перебування та повернення 3) організація повернення та реінтеграції дітей, тимчасово переміщених (евакуйованих) закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, в їх сім'ї, забезпечення надання їм послуг та підтримки відповідно до їх потреб, зокрема психологічної, матеріальної, фінансової допомоги для адаптації дитини після повернення, освітніх, медичних, соціальних, реабілітаційних послуг	травень 2025 р.- грудень 2026 р. травень 2025 р.- грудень 2026 р. травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти місцеві бюджети, позабюджетні кошти місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою) Органи місцевого самоврядування (за згодою) Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
3.1.5. Забезпечення влаштування дітей, які залишилися без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які тимчасово переміщені (евакуйовані) із закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, до сімейних форм виховання або усиновлення громадянами України з урахуванням потреб та найкращих інтересів дітей	1) проведення перевірки наявності в тимчасово переміщених (евакуйованих) дітей статусу дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування, правових підстав для усиновлення, наявності підтвердних документів, забезпечення їх поновлення, а також за наявності підстав надання статусу дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування	травень-червень 2025 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	2) проведення оцінювання потреб кожної дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, переміщених (евакуйованих) із закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, за кордон, щодо усиновлення чи влаштування в сімейні форми виховання та забезпечення направлення прийомних батьків, батьків-вихователів, кандидатів в усиновлювачі для знайомства з дитиною та влаштування її в сім'ю	2025 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	3) підготовки та створення нових прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу для влаштування в них тимчасово переміщених (евакуйованих) дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	травень 2025 р.-грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	4) організація за участю громадських об'єднань та благодійних організацій роботи з надання допомоги прийомним батькам, батькам-вихователям, кандидатам в усиновлювачі в організації поїздки та	травень 2025 р.-грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	перебування за кордоном з метою знайомства з дитиною та влаштування її в сім'ю в порядку, встановленому законодавством				
	5) забезпечення моніторингу влаштування тимчасово переміщених (евакуйованих) дітей, які залишилися без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у сімейні форми виховання або усиновлення, проведення аналізу ситуації щодо ефективності такої роботи в громадах	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
Операційна ціль 3.2. Проживання дітей, які повернулися з місць депортації, після примусового переміщення чи перебування на тимчасово окупованій території, евакуйовані з території, де ведуться чи можуть вестися бойові дії (зокрема дітей, які до депортації, примусового переміщення отримували інституційний догляд та виховання), в сімейному оточенні та отримання ними необхідної підтримки					
3.2.1 Визначення та задоволення потреб дітей та їх сімей, які повернулися з місць депортації, після примусового переміщення чи перебування на тимчасово окупованій території, евакуйовані з території, де ведуться чи можуть вестися бойові дії, сприяння їх реінтеграції за місцем повернення, забезпечення їх послугами та індивідуальним	1) організація забезпечення потреб дітей, які повернулися з місць депортації, після примусового переміщення, зокрема тих, які досягли повноліття, та їх сімей у медичних, освітніх, соціальних, реабілітаційних та інших послугах	травень-червень 2025 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	2) визначення на території області закладів та місць для тимчасового розміщення дітей та їх сімей, які повертаються з місць депортації чи тимчасово окупованих територій, евакуйованих з територій, де ведуться чи можуть вестися бойові дії, для надання їм психологічної, соціальної, медичної та іншої необхідної допомоги	травень-червень 2025 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
супроводом відповідно до потреб	3) впровадження програм із комплексної підтримки та супроводу дітей, зокрема тих, які досягли повноліття, та сімей з дітьми, які повернулися з місць депортації, після примусового переміщення чи після перебування на тимчасово окупованих територіях, евакуйованих з територій, де ведуться чи можуть вестися бойові дії, з метою надання їм допомоги у подоланні травми, сприяння реінтеграції за місцем повернення	травень-червень 2025 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	4) забезпечення координації та консультування працівників служб у справах дітей, надавачів соціальних послуг з питань організації роботи щодо соціального захисту дітей, що депортовані або примусово переміщені, або перебувають під ризиком депортації та/або примусового переміщення внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	5) здійснення моніторингу забезпечення прав, інтересів та індивідуальних потреб дітей, повернених з місць депортації, після примусового переміщення чи перебування на тимчасово окупованих територіях, евакуації з територій, де ведуться чи можуть вестись бойові дії	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
3.2.2 Забезпечення возз'єднання дітей, які повернулися з місць депортації, після примусового переміщення чи перебування на тимчасово окупованій території, евакуйовані з території, де ведуться чи можуть вестися бойові дії, які мають сім'ю, з батьками, іншими законними представниками, влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, спеціально підготовлених сімейних форм виховання	1) забезпечення обстеження умов проживання сімей, які перебувають на територіях, на яких органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі, та підготовки їх до возз'єднання з дітьми, які повернулися з місць депортації, після примусового переміщення, зокрема надання батькам, іншим законним представникам дитини правової, психологічної, матеріальної та фінансової допомоги для створення ними умов для проживання, виховання та розвитку дитини, забезпечення надання таким сім'ям послуг відповідно до їх потреб	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна
	2) сприяння вирішенню питання тимчасового влаштування дітей, які повернулися з місць депортації, після примусового переміщення, на період до возз'єднання їх з батьками, іншими законними представниками	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	3) забезпечення створення резерву прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, які готові до прийняття в свою сім'ю дітей, які залишилися без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, повернутих із місць депортації, після примусового переміщення чи перебування на тимчасово окупованих територіях	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
Операційна ціль 3.3. Отримання сімейними формами виховання та патронатними сім'ями необхідної допомоги та підтримки для повернення з місць тимчасового переміщення (евакуації) та виїзду з тимчасово окупованої території					
3.3.1. Надання допомоги сімейним формам виховання та патронатними сім'ями з метою забезпечення їх переїзду або повернення на територію, на якій органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі	1) забезпечення комунікації з опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями, патронатними вихователями, які разом із влаштованими до них дітьми тимчасово перемістилися (евакуювалися) за кордон, перебувають на тимчасово окупованих територіях, з метою визначення можливостей для їх переміщення на територію, на якій органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі, інформування про можливі умови їх розміщення, підтримки та забезпечення потреб дітей та сім'ї після переміщення	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	2) сприяння надання підтримки дитячим будинкам сімейного типу, прийомним сім'ям, сім'ям опікунів, піклувальників, патронатних вихователів, які бажають виїхати з тимчасово окупованих територій або повернутися в Україну з-за кордону, для вирішення питань, пов'язаних з переїздом та облаштуванням місця проживання	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна
3.3.2. Створення належних умов для функціонування сімейних форм виховання, які виїхали з тимчасово окупованої території на територію, на якій	1) впровадження механізму забезпечення житлом дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей, сімей опікунів, піклувальників, патронатних вихователів, які виїхали з тимчасово окупованих територій, зони можливих бойових дій чи територій, на яких оголошено	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі, або повернулися з місць тимчасового переміщення (евакуації)	евакуацію у примусовому порядку, в територіальних громадах за місцем їх переміщення, забезпечення їх меблями, одягом, взуттям, речами побутового призначення із урахуванням кількості дітей та їх потреб				
	2) забезпечення підтримки та реінтеграції в життя територіальної громади дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей, сімей опікунів, піклувальників, патронатних вихователів, які виїхали з тимчасово окупованих територій, зони можливих бойових дій чи територій, на яких оголошено евакуацію у примусовому порядку, або повернулися в Україну із-за кордону	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я, ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
Стратегічна ціль 4. Дотримання прав та інтересів дітей під час реформування закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, збереження та спрямування ресурсів таких закладів для підтримки дітей та сімей з дітьми у територіальних громадах					
Операційна ціль 4. 1. Належна підготовка дітей, які отримують інституційний догляд та виховання, насамперед дітей раннього віку та дітей з високими потребами у підтримці, та сімей, в які їх реінтегровано або влаштовано, до реінтеграції та забезпечення їх підтримки у територіальній громаді					
4.1.1 Визначення потреб, планування та вжиття необхідних заходів для підготовки дитини до повернення в біологічну родину, усиновлення, влаштування до сімейної форми виховання або форми виховання з умовами, наближеними до сімейної, що відповідає	1) проведення оцінювання потреб дитини, яка опинилась в складних життєвих обставинах і перебуває в закладі, який здійснює інституційний догляд та виховання, щодо можливості повернення у біологічну родину, вчинення дій щодо надання статусу дитини-сироти, дитини позбавленої батьківського піклування з подальшим влаштування до сімейної форми виховання або форми виховання з умовами, наближеними до	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
потреbam дитини та її найкращим інтересам	сімейної, отримання освітніх, медичних, соціальних, реабілітаційних та інших послуг, організація роботи				
	2) забезпечення підготовки дітей до реінтеграції у біологічну родину сім'ю, усиновлення, влаштування до сімейних форм виховання або форми виховання з умовами, наближеної до сімейної, з урахуванням думки дитини та її найкращих інтересів	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	3) забезпечення моніторингу дотримання прав та задоволення потреб кожної дитини, яка вибула із закладу, який здійснює інституційний догляд та виховання, та інтегрована в територіальну громаду	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	4) проведення аналізу діяльності органів опіки та піклування щодо надання дітям статусу дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, з метою виявлення та усунення причин, які зумовлюють затримання прийняття таких рішень, зокрема у випадках тривалого перебування дітей в закладах, які здійснюють інституційний догляд та виховання	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Служба у справах дітей ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
4.1.2. Забезпечення підготовки та супроводу сімей, в які реінтегровано або влаштовано дітей, які перебували в закладах, що здійснюють	1) проведення оцінювання потреб та відповідно до них надання соціальних послуг родинам біологічних батьків, інших законних представників дітей, які цілодобово перебувають в закладах, які здійснюють інституційний догляд та	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації, (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
інституційний догляд та виховання, забезпечення їх спроможності здійснювати догляд та виховання дітей з інвалідністю	виховання, з метою вирішення питання щодо можливості повернення дитини в сім'ю, оцінювання потреб сім'ї в соціальних послугах, підготовки її до повернення дитини				
	2) забезпечення планування та організація надання на рівні громади послуг з підтримки дітей та сімей, в які повернуто або влаштовано дітей, які отримували інституційний догляд та виховання, відповідно до їх потреб	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна
	3) організація ведення випадку кожної сім'ї, дитина з якої цілодобово перебуває у закладах, які здійснюють інституційний догляд та виховання, на засадах інтегрованості та координації між надавачами соціальних, освітніх, медичних, реабілітаційних послуг, відповідно до індивідуальних потреб сім'ї	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна
Операційна ціль 4.2. Спрямування фінансових, кадрових, матеріальних, інфраструктурних ресурсів закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, на надання послуг з підтримки дітей та сімей з дітьми, розвиток сімейних форм виховання відповідно до потреб дітей, які в них перебували, та потреб територіальних громад					
4.2.1 Запровадження механізмів оцінювання фінансових, кадрових, матеріальних, інфраструктурних та інших ресурсів закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, визначення способів і доцільності їх використання після реформування закладів, зокрема для надання	1) проведення аналізу існуючої мережі закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, наявних в них кадрових, фінансових, матеріальних ресурсів, джерел їх фінансування, правового регулювання їх утворення та функціонування	липень - грудень 2025 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	2) визначення, на основі проведеного аналізу, доцільності функціонування та формування	травень 2025 р.-	місцеві бюджети, позабюд-	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент	

1	2	3	4	5	6
послуг з підтримки дітей та сімей з дітьми, розвитку сімейних форм виховання	плану використання після ліквідації/реформування мережі закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання	грудень 2026 р.	жетні кошти	охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
4.2.2 Забезпечення впровадження планів реформування закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, відповідно до визначених потреб дітей, які в них перебувають, їх сімей, комплексного оцінювання кадрових, матеріальних, інфраструктурних ресурсів закладів та потреб територіальних громад	1) забезпечення обліку закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, зокрема в реєстрі суб'єктів освітньої діяльності; проведення моніторингу їх мережі та контингенту дітей, які отримують в них інституційний догляд та виховання	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	державний та місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	2) проведення комплексного оцінювання закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання (пріоритетно – будинок дитини), з метою визначення та задоволення потреб дітей, які в них виховуються, в сімейному догляді та вихованні	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	3) розроблення згідно з чинним законодавством та відповідно до методичних рекомендацій планів трансформації будинку дитини та інших закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, потребу в трансформації яких визначить Полтавська обласна державна (військова) адміністрація	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	4) розроблення/внесення змін в місцеві програми щодо забезпечення впровадження планів реформування закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, механізмів підтримки громад у реалізації	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	відповідних заходів, на основі аналізу потреб дітей, сімей, ресурсів закладів і громад.				
	5) забезпечення підготовки персоналу будинку дитини та інших закладів до трансформації закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, з метою використання ресурсу наявних фахівців чи їх перекваліфікації для надання нових послуг	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	б) забезпечення реалізації затверджених Полтавською обласною державною (військовою) адміністрацією планів трансформації будинку дитини та інших закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання відповідно до проведеної оцінки, у тому числі за підтримки державних програм та заходів, ініціатив недержавних організацій (НУО)	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, недержавні організації (за згодою)	
Стратегічна ціль 5. Забезпечення можливості дітей та осіб, які мають досвід альтернативного догляду та виховання, налагоджувати соціальні відносини, які сприяють їх успішній інтеграції у життя територіальних громад					
Операційна ціль 5.1. Підготовка дітей та осіб віком від 14 до 23 років, які отримують альтернативний догляд та виховання, до самостійного життя в територіальних громадах					
5.1.1 Організація надання дітям, які отримують альтернативний догляд та виховання, зокрема дітям з інвалідністю, індивідуальної підтримки та допомоги у підготовці до самостійного життя	1) проведення інформаційної кампанії для популяризації інституту наставництва та виявлення потенційних наставників для дітей та осіб до 23 років, які отримують альтернативний догляд та виховання	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	ГО „Молодіжна щаслива родина”
	2) систематичне проведення навчання кандидатів у наставники, проведення їм супервізій та створення і забезпечення	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	функціонування груп взаємопідтримки наставників		жетні кошти		
	3) координація процесу організації громадами послуг соціальної інтеграції та реінтеграція, транзитного підтриманого проживання/учбової соціальної квартири (будинку) відповідно до потреб дітей та осіб, які мають досвід альтернативного догляду та виховання	протягом 2026 року	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	4) проведення навчальних заходів для представників центрів соціальних служб, центрів надання соціальних послуг, служб у справах дітей, закладів, що надають інституційний догляд дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, щодо впровадження програми наставництва, підготовки дітей до взаємодії з наставниками та забезпечення супроводу наставництва	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	ГО „ДійМО”
5.1.2. Створення умов для подальшої освіти та підвищення економічної спроможності дітей, які отримують альтернативний догляд та виховання, створення умов їх взаємної підтримки та сприяння соціальній інтеграції	1) розвиток у межах передбачених видатків інклюзивних профорієнтаційних програм та програм формування „м'яких” навичок для здобувачів базової та профільної середньої освіти та випускників закладів, які здійснюють інституційний догляд та виховання, дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування, осіб із їх числа	протягом 2026 року	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	ГО „Молодіжна щаслива родина”
	2) розроблення та впровадження програми регулярних навчань дітей та осіб віком від 14 до 23 років у громадах щодо посилення їх спроможності та готовності до самостійного життя (соціальне	травень-червень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Полтавський обласний центр зайнятості, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	підприємництво, шкільне підприємництво, молодіжне стажування, підготовка до вступу в навчальні заклади тощо)				
Операційна ціль 5.2. Реалізація дітьми та особами, які мають досвід альтернативного догляду та виховання, права на самостійне життя у територіальній громаді та забезпечення можливості для їх самореалізації					
5.2.1 Створення умов для повноцінної участі в житті суспільства та територіальної громади дітей та осіб (у тому числі з інвалідністю), які мають досвід альтернативного догляду та виховання	1) залучення дітей та осіб, які мають досвід альтернативного догляду та виховання, до роботи регіональних координаційних рад, формування регіональних політик	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	ГО „ДійМО”
	2) проведення навчання для державних службовців щодо участі дітей та осіб, які мають досвід альтернативного догляду та виховання, у прийнятті рішень, які їх стосуються	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	позабюджетні кошти	Громадська організація „Національний офіс дітей та молоді „ДійМО” (за згодою)	ГО „ДійМО”
	3) координація та методична підтримка громад у забезпеченні послуг підтриманого проживання, супроводу під час працевлаштування та на робочому місці, а також доступу до формальної та неформальної освіти для дітей і осіб з інвалідністю та дітей з високими потребами, які мають досвід альтернативного догляду та виховання, надання дітям та особам з інвалідністю та дітям з високими потребами, які мають досвід альтернативного догляду та виховання, послуги підтриманого проживання, супроводу під час працевлаштування та на робочому місці відповідно до їх потреб, заходів формальної та неформальної освіти	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна

1	2	3	4	5	6
	4) створення груп взаємодопомоги дітей та осіб, які мають досвід альтернативного догляду та виховання	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	ГО „ДійМО”
	5) залучення дітей та осіб з досвідом альтернативного догляду та виховання до культурно-просвітницьких, спортивних, національно-патріотичних та інших заходів для сприяння соціальній інтеграції	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Управління молоді та спорту ПОД(В)А, Департамент культури і туризму ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна
Стратегічна ціль 6. Створення організаційно-правових умов для забезпечення реалізації Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024—2028 роки (далі — Стратегія)					
Операційна ціль 6.1. Забезпечення координації дій суб’єктів, відповідальних за реалізацію Стратегії					
6.1.1. Впровадження механізмів міжвідомчої взаємодії та координації дій	1) організаційне і інформаційне забезпечення роботи Координаційної ради із забезпечення права дитини на зростання у сімейному оточенні у Полтавській області для взаємодії та координації дій структурних підрозділів обласної державної (військової) адміністрації, установ, закладів, організацій щодо реалізації Регіонального плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації у Полтавській області Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024-2028 роки (далі – Регіональний план)	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	2) сприяння інтеграції основних принципів, цілей і завдань Стратегії у пріоритетні напрями діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	місцевого самоврядування, приведення їхніх планів роботи у відповідність із регіональним планом та Стратегією, шляхом затвердження місцевих планів громад з їх реалізації				
	3) проведення інформаційних заходів з головами/заступниками територіальних громад / депутатами місцевих рад щодо важливості підтримки сімей з дітьми як людського капіталу громади, збереження родини для дитини, шкоди інституційного догляду, необхідності здійснення видатків на соціальну сферу, посилення кадрового потенціалу у сфері забезпечення і захисті прав дитини	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна проєкт „Better care”
	4) участь у Раді регіонів Координаційного центру з розвитку сімейного виховання та догляду дітей для взаємодії та координації дій місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо реалізації Стратегії	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	5) визначення посадової особи, відповідальної за реалізацію Стратегії на рівні територіальної громади	травень 2025 р.	місцеві бюджети	Органи місцевого самоврядування (за згодою)	
6.1.2. Запровадження міжсекторальної взаємодії місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування 3	1) залучення представників соціально активного бізнесу до здійснення заходів, передбачених Регіональним планом, розроблення та впровадження проєктів, програм, спрямованих на реалізацію регіонального плану та Стратегії	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
громадськими об'єднаннями, міжнародними організаціями та бізнесом	2) забезпечення координації проєктів міжнародної технічної допомоги, громадських об'єднань щодо надання методичної, організаційної та іншої допомоги в реалізації Стратегії на регіональному рівні	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Департамент економічного розвитку торгівлі та залучення інвестиції ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	3) проведення спільних навчань для представників органів місцевої влади, соціальних служб, комунальних установ, відповідальних за організацію, надання універсальних послуг у територіальній громаді, включаючи кризове реагування, громадських організацій, бізнесу та міжнародних партнерів щодо планування, організації й інтеграції послуг, розширення спектру доступних сервісів	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
Операційна ціль 6.2. Підвищення спроможності системи забезпечення та захисту прав дитини					
6.2.1. Забезпечення цифровізації процесів у сфері забезпечення та захисту прав дитини, надання послуг дітям та їх сім'ям	1) впровадження системи електронного формування та узагальнення даних для визначення потреб територіальної громади у соціальних послугах із забезпеченням обміну даними, що містяться в державних електронних інформаційних системах після її розроблення на національному рівні	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	2) визначення потреби в комп'ютерній та іншій техніці в службах у справах дітей, структурних підрозділах із питань соціального захисту населення, комунальних	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	надавачах соціальних послуг з метою цифровізації процесів у сфері забезпечення та захисту прав дитини, надання послуг дітям та їх сім'ям та розроблення шляхів задоволення цієї потреби				
	3) проведення навчань для працівників соціальної сфери, закладів інституційного догляду щодо змін в Єдиній інформаційно-аналітичній системі „Діти”, складання індивідуального плану соціального захисту дитини та моніторингу його виконання	серпень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
6.2.2. Забезпечення належної реалізації права дитини на врахування її думки під час вирішення питань, що стосуються її життя	1) забезпечення інформування дітей, їхніх батьків та законних представників про можливості звернень на „гарячу лінію” дітей для отримання консультацій з питань, що їх турбують, та повідомлення ними про випадки порушення їх прав після створення такої „гарячої лінії” на національному рівні	2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
Операційна ціль 6.3. Посилення кадрового потенціалу у сфері забезпечення та захисту прав дитини					
6.3.1. Забезпечення необхідного кадрового потенціалу у сфері забезпечення та захисту прав дитини, соціальної підтримки сімей з дітьми відповідно до потреб жителів кожної територіальної громади	1) забезпечення дотримання встановлених законодавством нормативів штатної чисельності працівників служб у справах дітей всіх рівнів	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Служба у справах дітей ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	2) забезпечення в штатному розписі комунальних закладах/установах, які є надавачами соціальних послуг, належної кількості фахівців з соціальної роботи, психологів, логопедів та інших фахівців відповідно до затверджених	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети	Органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна, проєкт „Better care”

1	2	3	4	5	6
	державних стандартів соціальних послуг та критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг				
	3) забезпечення штатної чисельності соціальних менеджерів, фахівців соціальної роботи, відповідно до рекомендованого нормативу щодо їх чисельності та здійснити організацію їх робочого простору відповідно до потреб	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	4) сприяння впровадженню системи мотивації для фахівців із соціальної роботи шляхом включення стимулюючих надбавок у місцеві та регіональні цільові програми, а також залучення інших джерел фінансування, не заборонених законом	травень 2025 р.- вересень 2025 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
6.3.2. Забезпечення високого рівня професійної компетентності та вмотивованості працівників служб у справах дітей та працівників, які проводять соціальну роботу та надають соціальні послуги дітям та сім'ям з дітьми	1) організація здійснення заходів безперервного професійного розвитку для працівників служб у справах дітей та працівників, які забезпечують соціальну роботу та надання соціальних послуг відповідно до їх навчальних потреб	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	2) проведення супервізії фахівців соціальної роботи, розроблення програм супервізії та забезпечення їх реалізації	протягом 2025 року	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	3) створення умов для систематичного підвищення кваліфікації фахівців інклюзивно-ресурсних центрів, зокрема в частині використання інструментів діагностування особливих освітніх потреб дитини	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
Операційна ціль 6.4. Розроблення та впровадження фінансових механізмів, необхідних для реалізації Стратегії та Регіонального плану					
6.4.1 Забезпечення ефективного фінансування реалізації Стратегії та Регіонального плану	1) аналіз потенціалу та залучення фінансування/співфінансування заходів від українських громадських об'єднань, організацій, підприємств та установ, іноземних урядових та неурядових фінансових та нефінансових організацій, приватних осіб для реалізації Стратегії та Регіонального плану	травень 2025 р.- рудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Служба у справах дітей ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	2) сприяти налагодженню громадами співпраці з неурядовими організаціями, які включені до реєстру надавачів соціальних послуг, а також поширення практики соціального замовлення для підвищення якості та ефективності надання соціальних послуг у громаді розвитку	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	3) надання методичної та експертної підтримки територіальним громадам у питаннях бюджетного планування витрат для 8 соціальних послуг, що входять до мінімального пакету, включаючи розрахунок вартості послуг, обґрунтування потреб для включення до місцевих програм та рішень, а також оцінку доцільності надання послуги громадою/надавачем послуги самостійно або через міжмуніципальне співробітництво	травень 2025 р.- рудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	МБО „БФ „СОС Дитячі Містечка” Україна

1	2	3	4	5	6
	4) навчання для представників структурних підрозділів обласної державної (військової) адміністрації, територіальних громад відповідальних за надання соціальних послуг, а також для представників надавачів соціальних послуг (КП, бізнесу, неурядових організацій) щодо фандрейзингу, проєктного менеджменту, порядку підготовки публічних інвестиційних проєктів, міжмуніципального співробітництва для надання соціальних послуг, DREAM	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	5) сприяння розробленню та впровадженню якісних публічних інвестиційних проєктів (у тому числі флагманських, інноваційних) з метою залучення коштів від міжнародних партнерів, у т.ч ЄС, бізнесу (ДПП), місцевих бюджетів (міжмуніципальне співробітництво) та інше	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій ПОД(В)А, Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Департамент охорони здоров'я ПОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	6) проведення навчань для представників соціальних служб, надавачів соціальних послуг, місцевої влади (юридичних, фінансових та інших відділів, депутатів) щодо організації пакету соціальних послуг у громаді через механізми співробітництва громад, закупівлі послуг/соціального замовлення, запровадження механізмів співфінансування та грантів	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	

1	2	3	4	5	6
	7) координація процесу організації та надання, отримувачами малих грантів, соціальних послуг сім'ям з дітьми та дітям та/або послуги раннього втручання у рамках реалізації постанови Кабінету Міністрів України від 17.01.2025 № 40	червень 2025 р. грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент соціального захисту населення ПОД(В)А, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	Дитячий фонд Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ)
Операційна ціль 6.5. Підвищення рівня поінформованості громадян щодо неприпустимості виховання дитини в закладах, які здійснюють інституційний догляд та виховання, важливості забезпечення сприятливого та безпечного сімейного середовища для повноцінного фізичного, емоційного та соціального розвитку дитини					
6.5.1. Запровадження ефективних механізмів комунікації щодо цілей, завдань та стану реалізації Стратегії	1) проведення інформаційних кампаній на регіональному та місцевому рівні, спрямованих на формування в суспільстві: усталених переконань, що безпечна та любляча сім'я є найкращим середовищем для повноцінного та гармонійного розвитку дитини	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ПОД(В)А, служба у справі дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	2) залучення дітей та молоді до обговорення мети, цілей і завдань, етапів реалізації Стратегії, зокрема за принципом „рівний - рівному”	травень 2025 р.- грудень 2026 р.	місцеві бюджети, позабюджетні кошти	Департамент освіти і науки ПОД(В)А, Управління молоді та спорту ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, Полтавський обласний центр соціальних служб, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	
	3) сприяння проведенню національного дослідження суспільної думки з метою відстеження динаміки рівня обізнаності дорослого населення про права дитини, ставлення до дітей як суб'єктів правових відносин	протягом 2025 року	позабюджетні кошти	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ПОД(В)А, служба у справах дітей ПОД(В)А, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування, неурядові організації (за згодою)	

Начальник служби у справах дітей
обласної військової адміністрації

Ірина ФОМЕНКО